

Thế chiến quốc - Tổng quan - 10 - 2024 Năm bầu cử

Thế chiến quốc

[Thế chiến quốc - Tổng quan - 10 - 2024 Năm bầu cử](#)

[2024 : Năm của những cuộc bầu cử](#)

[Nếu Trump tái đắc cử: Những hệ quả đối với xung đột ở Gaza và Ukraina](#)

[Chiến tranh Ukraina 2024: Năm "thiên thời, địa lợi" với Putin?](#)

["Tam giác Nga - Trung - Triều" : Ấn số lớn của năm 2024](#)

[Trục tên lửa Nga-Triều hay thế đối đầu giữa khối Nga-Trung và phương Tây](#)

[Nhà báo Pháp : Châu Âu có thể lại bị Putin « xỏ mũi »](#)

[Trung Quốc giúp Nga phá vỡ chiến dịch phản công 2023 của Ukraina như thế nào?](#)

[Cơ ác mộng châu Âu : Ukraina sụp đổ và Trump đắc cử](#)

[Phương Tây tìm cách ngăn xung đột ở Gaza lan rộng](#)

[Ngày 6 tháng 1 đã cho tôi thấy rõ điều gì](#)

[Nhóm BRICS chính thức có thêm năm thành viên mới](#)

[Trung Quốc sẽ không làm ngơ cho Philippines 'khiêu khích trên Biển Đông'](#)

[Joe Biden trước thực tế và ảo tưởng giữa xung đột Hamas - Israel](#)

2024 : Năm của những cuộc bầu cử

Đăng ngày: 01/01/2024 - 10:48

Capture à partir de : [RFI](#)

Năm 2024, các cuộc bầu cử liên quan đến gần một nửa dân số thế giới, ước chừng 49% theo AFP. Khoảng 30 quốc gia sẽ bỏ phiếu bầu tổng thống, trong khi 20 quốc gia sẽ tổ chức bầu cử Quốc Hội. Các cuộc bầu cử này diễn ra trong bối cảnh tình hình quốc tế hết sức bất ổn, với tâm điểm là chiến tranh Nga-Ukraina và xung đột Israel-Hamas.

Ảnh ghép : Donald Trump (T) và Joe Biden, hai ứng cử viên tiềm năng của cuộc bầu cử tổng thống Mỹ 2024. AFP

Theo giới quan sát, các nước tổ chức bầu cử sẽ đối mặt với nhiều thách thức, như thông tin sai lệch, tin giả, sự thao túng liên quan đến trí thông minh nhân tạo (AI).

Dưới đây là một số cuộc bầu cử đáng chú ý nhất :

Hoa Kỳ : Biden-Trump tái đấu ?

Ngày 05/11, hàng chục triệu người Mỹ sẽ đi bỏ phiếu để bầu ra các “đại cử tri”, những người có tiếng nói quyết định trong việc lựa chọn ai làm chủ nhân Nhà Trắng.

Cuộc bầu cử tổng thống Mỹ lần thứ 60 có thể sẽ giống như một sự kiện “*déjà vu*” (đã từng thấy), với trận lượt về giữa tổng thống 81 tuổi sắp mãn nhiệm thuộc đảng Dân Chủ Joe Biden và người tiền nhiệm 77 tuổi thuộc đảng Cộng Hòa Donald Trump.

Nếu cuộc đối đầu giữa hai nhân vật lão làng này thành hiện thực, cuộc bỏ phiếu năm 2024 sẽ rất được chú ý sau những tranh cãi và thông tin sai lệch xung quanh cuộc bầu cử tổng thống năm 2020. Trump chưa bao giờ thừa nhận thất bại và một bộ phận cử tri Mỹ vẫn quả quyết cho rằng cuộc bầu cử đã bị ông Biden và đảng Dân Chủ “*đánh cắp*”.

Quốc Hội Mỹ, ngày 14/12, đã thông qua nghị quyết mở cuộc điều tra luận tội tổng thống Joe Biden, bị cáo buộc “*làm ngo*” trước những thương vụ làm ăn đáng ngờ ở nước ngoài của người con trai Hunter. Tuy nhiên, thủ tục này dường như sẽ không mang lại kết quả gì.

Nga : Phe đối lập bị bịt miệng

Không có gì đáng ngạc nhiên khi Vladimir Putin, hôm 08/12, tuyên bố sẽ tái ứng cử trong cuộc bầu cử tổng thống Nga vào tháng 3.

Nhân vật cai trị nước Nga trong vòng 23 năm đã sửa đổi Hiến Pháp vào năm 2020. Về mặt lý thuyết, điều này cho phép tổng thống Putin tiếp tục nắm quyền cho đến năm 2036 và vượt qua kỷ lục của Joseph Stalin về thời gian tại chức ở điện Kremlin.

Trong những năm gần đây, phe đối lập và xã hội dân sự Nga đã bị bịt miệng trong bối cảnh xung đột ở Ukraina vẫn hoành hành : các đối thủ chính trị chính của ông Putin đều bị lưu đày hoặc bỏ tù, như Alexei Navalny, kẻ thù số một của điện Kremlin.

Ấn Độ : Gần một tỷ cử tri đi bầu

Khoảng 945 triệu người Ấn Độ sẽ đi bỏ phiếu vào tháng 5 cho cuộc tổng tuyển cử ở một đất nước đã trở thành quốc gia đông dân nhất thế giới vào năm 2023, sau khi vượt qua Trung Quốc.

Đảng Nhân Dân Ấn Độ (BJP) của thủ tướng Narendra Modi, đương chức từ năm 2014, đang có khả năng chiến thắng cao nhất trong các cuộc thăm dò, bởi chủ nghĩa dân tộc của đảng BJP quyến rũ đa số cử tri theo đạo Hindu.

Theo tổ chức phi chính phủ Freedom House, cuộc bầu cử này sẽ diễn ra trong bối cảnh các quyền chính trị và tự do dân sự bị suy thoái.

Được lãnh đạo bởi Rahul Gandhi, đảng Quốc Đại từng là thế lực rất có ảnh hưởng giờ bị suy yếu, đã tìm cách thành lập một liên minh lớn với các đảng đối lập khác nhau trong khu vực để thách thức thủ tướng Modi.

EU : Bầu cử Nghị Viện châu Âu

Hơn 400 triệu cử tri từ 27 quốc gia châu Âu sẽ đi bỏ phiếu bầu ra 720 dân biểu châu Âu vào đầu tháng 6, trong một cuộc bỏ phiếu quy mô xuyên quốc gia.

Sự kiện này có thể để lại dấu ấn với một làn sóng mới của những lực lượng hoài nghi về châu Âu, điển hình là chiến thắng của đảng cực hữu bài Hồi Giáo PVV trong cuộc bầu cử Quốc Hội Hà Lan.

Cuộc bầu cử này sẽ diễn ra vào thời điểm vấn đề nhập cư là chủ đề được tranh luận sôi nổi ở một số quốc gia trong Liên Âu và hầu bao của người dân châu Âu bị ảnh hưởng nặng nề bởi lạm phát.

Mêhicô : Chạm trán giữa hai ứng viên nữ

Vào tháng 6, lần đầu tiên một người phụ nữ sẽ trở thành tổng thống Mêhicô, một biểu tượng quan trọng ở đất nước này, nơi ghi nhận hàng nghìn vụ sát hại phụ nữ mỗi năm.

Hai người phụ nữ đang có nhiều triển vọng kế nhiệm tổng thống Andres Manuel Lopez Obrador là cựu thị trưởng thành phố Mexico, Claudia Sheinbaum, thuộc đảng Morena cầm quyền (cánh tả), đang áp đảo trong các cuộc thăm dò, và thượng nghị sĩ Xochitl Galvez, thuộc liên minh tập hợp ba đảng đối lập.

Iran : 18 tháng sau cái chết của Mahsa Amini

Cuộc bầu cử lập pháp sẽ được tổ chức vào ngày 01/03 tại Iran, 18 tháng sau cái chết của Mahsa Amini. Sự kiện cô gái người Kurdistan chết sau khi bị cảnh sát bắt giữ vì đeo khăn trùm đầu không đúng quy cách đã gây ra những cuộc biểu tình rầm rộ kéo dài nhiều tháng chống lại các nhà lãnh đạo chính trị và tôn giáo. Phong trào biểu tình này bị đàn áp một cách thô bạo, khiến hàng trăm người chết và hàng nghìn người bị bắt giữ.

Cuộc bầu cử năm 2020 trước đó được đánh dấu bằng sự kiện hàng loạt các ứng viên theo chủ nghĩa cải cách và ôn hòa bị đồng loạt đánh trượt, gần như biến cuộc bầu cử thành một trận chiến giữa những ứng viên bảo thủ và ứng viên cực đoan.

Senegal : Cuộc bầu cử căng thẳng ?

Trong khi sẽ có 10 cuộc bầu cử tổng thống được tổ chức vào năm 2024 ở châu Phi, nơi xảy ra 8 cuộc đảo chính trong vòng 3 năm qua, cuộc bầu cử ở Senegal, được tổ chức vào ngày 25/02, có thể diễn ra trong bầu không khí căng thẳng.

Tổng thống Macky Sall, nắm quyền từ năm 2012, đã chọn thủ tướng Amadou Ba là ứng cử viên đại diện cho phe của ông vào tháng 9, một quyết định gây tranh cãi trong nội bộ.

Về phía phe đối lập, người về thứ ba trong cuộc bầu cử tổng thống năm 2019 là Ousmane Sonko, có được ra tranh cử hay không, vẫn còn là ẩn số. Vào ngày 14/12, tư pháp Senegal đã ra phán quyết điền tên ông Sonko trở lại vào danh sách những ứng viên tranh cử, bước ngoặt mới trong cuộc chiến pháp lý của ông chống lại Nhà nước, được đánh dấu bằng hàng loạt những cuộc biểu tình bạo lực chết người.

Venezuela: Liệu phe đối lập có thể thách thức chế độ Chavez ?

Tại một đất nước đang trải qua cuộc khủng hoảng chính trị và kinh tế nghiêm trọng khiến hơn 7 triệu người phải sống lưu vong, tổng thống Venezuela Nicolás Maduro, người kế nhiệm ông Hugo Chavez (1999-2013), đang hướng tới việc đắc cử nhiệm kỳ thứ ba vào nửa cuối năm 2024.

Cuộc bầu cử giúp ông Maduro tái đắc cử vào năm 2018 bị nhiều nước coi là gian lận, không được nhiều quốc gia công nhận, trong đó có Hoa Kỳ.

Một phần lớn phe đối lập, bị chia rẽ từ nhiều năm, đã đoàn kết ủng hộ Maria Corina Machado theo chủ nghĩa tự do, bất chấp việc bà bị bãi miễn quyền ra ứng cử.

Sau khi nói lỏng lệnh cấm vận dầu mỏ vào tháng 10 trong vòng 6 tháng đối với Venezuela, quốc gia nắm giữ trữ lượng vàng đen lớn nhất thế giới, Hoa Kỳ đang kêu gọi chính quyền Caracas dỡ bỏ các biện pháp bãi miễn quyền ra ứng cử của một số ứng viên đối lập, bao gồm Maria Corina Machado.

[Nếu Trump tái đắc cử: Những hệ quả đối với xung đột ở Gaza và Ukraina](#)

Đăng ngày: 04/01/2024 - 14:38

Capture à partir de : [RFI](#)

Bầu cử tổng thống Mỹ chưa diễn ra, đảng Cộng Hòa vẫn chưa có ứng viên chính thức, nhưng chiếc bóng của Donald Trump đã phủ lên nhiều hồ sơ quốc tế lớn. Tại châu Á, các nước đồng minh của Mỹ phập phồng lo sợ Donald Trump trở lại cầm quyền. Ngược lại, thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu và tổng thống Nga Vladimir Putin lại đặt cược nhiều vào chiến thắng của nhà tỷ phú địa ốc. Nhưng kịch bản này, nếu xảy ra, sẽ là một thảm họa cho Liên Hiệp Châu Âu.

Tổng thống Mỹ Donald Trump và đồng nhiệm Nga Vladimir Putin trong cuộc họp thượng đỉnh đầu tiên ở Helsinki, Phần Lan, tháng 12/2019. SPUTNIK/AFP/File

Năm 2024 vừa mới bắt đầu, nhưng « *Donald Trump đã là nhân vật của năm 2024* », trang mạng France Inter ngày 02/01/2024 đã viết như thế ! Hiện tại, Donald Trump chưa phải là ứng viên chính thức, vì vòng bầu cử sơ bộ của đảng Cộng Hòa sẽ chỉ bắt đầu vào ngày 15/01/2024 từ bang Iowa. Nhưng các cuộc thăm dò hiện tại cho thấy ông Trump có nhiều lợi thế không chỉ với các đối thủ trong đảng mà cả với ông Joe Biden.

Theo Bernard Guetta¹, nghị sĩ Châu Âu, thuộc nhóm nghị sĩ Renew, và là thành viên Ủy ban Đối ngoại Nghị Viện Châu Âu, viễn cảnh Donald Trump trở lại cầm quyền là một mối đe dọa to lớn.

« *Nếu nhân vật này vào được Nhà Trắng, trước hết ông ấy sẽ làm suy yếu hơn nữa nền dân chủ Mỹ. Đừng quên rằng, vào cuối nhiệm kỳ đầu tiên, ông ấy đã tiến hành một cuộc tấn công nhằm vào tòa nhà Quốc Hội. Nhưng ngoài tấn bi kịch chính trị nội bộ của Mỹ, Donald Trump còn muốn phá vỡ Liên minh Quân sự Bắc Đại Tây Dương, phá vỡ Liên Hiệp Châu Âu. Ông ấy muốn đúc kết một thỏa thuận với Vladimir Putin, sau lưng người dân Ukraina, sau lưng chúng ta, 27 nước thành viên Liên Âu. Đó thực sự không phải là một viễn cảnh vui vẻ chút nào !* »

Chiến sự ở Gaza : Cuộc chiến sinh tồn cho thủ tướng Israel ?

Nhưng rủi thay, « *trên thế giới, có hai người điên cuồng đang trông đợi Trump trở lại Nhà Trắng : Benjamin Netanyahu ở Israel và Vladimir Putin ở Matxcova* », vị nghị sĩ Châu Âu này bình luận tiếp. Bất chấp con số nạn nhân cao, chưa có dấu hiệu nào cho thấy hai tấn bi kịch, một ở dải Gaza và một tại Ukraina sẽ có ngày chấm dứt. Thủ tướng Israel và tổng thống Nga chỉ được lợi khi kéo dài thêm cuộc xung đột với hy vọng Donald Trump tái đắc cử.

Đối với nhân vật thứ nhất, nghị sĩ châu Âu giải thích : « *Đương nhiên là Netanyahu phải tiếp tục cuộc chiến và thậm chí có thể mở rộng cuộc xung đột, bởi vì đối với ông ấy, đây là một sự bảo đảm cho sự sống còn, tôi muốn nói về mặt chính trị* ». Kéo dài vô tận cuộc xung đột còn là cách tốt nhất để ông giữ được quyền miễn trừ tư pháp với tư cách người đứng đầu chính phủ.

Thủ tướng Israel hiện đang đối mặt với ba thủ tục tố tụng, được mở ra từ năm 2019 về tội tham nhũng, gian lận và lạm dụng lòng tin, những tội danh có thể dẫn đến án tù. Thế nên, theo nhà sử học Jean-Pierre Filiu², giáo sư trường đại học Khoa học Chính trị, mục tiêu « xóa sổ » phe Hamas mà ông Netanyahu đề ra, ít có cơ may đạt được, chỉ mang tính khoa trương hơn là quân sự.

Liên Hiệp Châu Âu : Bên thiệt thòi nhiều nhất ?

Nhưng việc theo đuổi chiến sự trên dải Gaza không chỉ giúp Benjamin Netanyahu duy trì quyền lực tại Israel, mà còn nhằm làm suy yếu Joe Biden, vào lúc đảng Dân Chủ chưa bao giờ bị chia rẽ như lúc này. Trên thực tế, thủ tướng Israel luôn mong đợi sự trở lại Nhà Trắng của Donald Trump, vốn đã hậu thuẫn ông vô điều kiện từ năm 2017 đến năm 2020.

Hẳn người ta sẽ chưa quên bản Kế hoạch Hòa bình cho Cận Đông được tổng thống Donald Trump công bố ở Nhà Trắng ngày 28/01/2020 trước sự hiện diện của thủ tướng Israel Netanyahu mà không có đại diện Palestine.

Kế hoạch mang tên « Tầm nhìn » của Donald Trump cho phép Israel sáp nhập các khu định cư Do Thái nằm rải rác trên khắp vùng Cisjordanie vào lãnh thổ Israel. Đổi lại, Tel-Aviv cam kết sẽ ngưng mở rộng các khu định cư. Người Palestine sinh sống trong các khu định cư Do Thái có bốn năm để quyết định đi hay ở lại với Israel. Trái lại, người tị nạn Palestine vẫn không được phép trở về Israel.

Kế hoạch này đã bị chỉ trích là « *thiên vị, bất cân xứng* » chỉ chiều theo ý muốn của thủ tướng Israel, « *một thảm họa thứ hai* » theo như đánh giá từ giới truyền thông Pháp vào thời điểm đó ! Do vậy, nếu duy trì được quyền lực từ đây đến tháng 11, thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu sẽ bỏ phiếu ủng hộ Donald Trump hơn là một Joe Biden đang nói đến giải pháp « *Hai Nhà nước* ».

Từ những quan sát trên, nghị sĩ châu Âu Bernard Guetta cảnh báo, nếu xung đột ở Gaza kéo dài cùng với sự trở lại của Donald Trump, chiến tranh có thể lan rộng ra toàn khu vực. Liên Hiệp Châu Âu một lần nữa có nguy cơ đối mặt với những làn sóng di dân, các cuộc tấn công khủng bố ồ ạt và có nhiều nguy cơ bị lôi kéo vào xung đột ở Gaza.

Donald Trump trở lại: Thắng lợi cho tổng thống Nga !

Nhưng thủ tướng Israel không phải là người duy nhất tính đến nước cờ này. Vladimir Putin, người mà lãnh đạo Israel có mối quan hệ mật thiết hơn là với Joe Biden, cũng tin rằng việc ông Trump tái đắc cử sẽ là một thắng lợi cho nước Nga trong cuộc chiến xâm lược Ukraina.

Cuộc xung đột ở dải Gaza bùng phát hồi tháng 10/2023 đã là « món lộc trời ban » cho tổng thống Nga. Chiến sự bùng nổ đẩy nước Mỹ của Joe Biden rơi vào trạng thái « *tả xung hữu đột* » và công luận quốc tế bị chuyển hướng sang Cận Đông. Donald Trump trở lại cũng đồng nghĩa với việc xoa dịu được tư tưởng bài Nga và nhất là có thể cắt nguồn hậu thuẫn tài chính cho Ukraina.

Donald Trump, trong một cuộc vận động cho bầu cử sơ bộ, trước những người ủng hộ ông, từng tuyên bố : « *Tôi sẽ giải quyết cuộc chiến sau một ngày, trong vòng 24 giờ !* ». Theo giải thích của nghị sĩ Châu Âu Bernard Guetta, điều đó có nghĩa là, « *ông ấy sẽ nói với ông Putin là "ông hãy giữ phần lãnh thổ mà ông đã chiếm được tại Ukraina, còn tôi sẽ ngưng hỗ trợ cho Ukraina."* »

Đây cũng là cách diễn giải của nhà sử học quân sự Philips O'Brien³, trường đại học St-Andrews : « *Điều ông sẽ làm là đề nghị hoặc buộc Ukraina nhượng lãnh thổ cho Putin. Tôi nghĩ ông tin rằng Putin là người mà ông có thể đàm phán.* »

Ngay từ đầu cuộc xung đột, nếu như lưỡng đảng cho tới nay gần như nhất trí ủng hộ tài trợ cho quốc phòng Ukraina, thì Donald Trump luôn chất vấn về sự hậu thuẫn dành cho Kiev. Đây cũng không phải là điều gì mới mẻ. Trong quá khứ, khi còn tại nhiệm, nhà tỷ phú bất động sản này đã bị chỉ trích có mối quan hệ « *nòng ấm* » với nguyên thủ Nga. Ông còn bị cáo buộc đã đe dọa cắt nguồn viện trợ cho Kiev trừ phi chính phủ tổng thống Zelensky chịu tiết lộ những điều xấu xa về Joe Biden và con trai ông là Hunter Biden.

Theo đánh giá của Philips O'Brien, điều nguy hiểm ở đây là Donald Trump xem chính sách đối ngoại cũng như chính trị là « *một con đường để trục lợi cá nhân* ». Đối với ông, « *NATO, đồng minh hay Ukraina đều không quan trọng. Tốt nhất hãy thực hiện một thỏa thuận có lợi cho Donald Trump* ».

Cơ hội đắc cử tổng thống lần hai của Donald Trump ngày một lớn. Tại Mỹ, người dân bắt đầu mệt mỏi về những cuộc can thiệp quân sự. Các chiến dịch quân sự bên ngoài, từ Việt Nam cho đến Afghanistan, đều

kết thúc bằng cái giá rất đắt cả về nhân mạng và vật chất. Các cuộc thăm dò mới nhất cho thấy gần một nửa số người Mỹ được hỏi cho rằng chính phủ đã chi quá nhiều tiền để hỗ trợ cho cuộc chiến chống Nga. Và tỷ lệ này còn cao hơn đáng kể trong số các cử tri đảng Cộng Hòa.

Nguy cơ nước Mỹ trở lại với chủ nghĩa biệt lập ?

Chuyên gia về Mỹ Jérôme Viala-Gaudefroy⁴, trường đại học Khoa học Chính trị nhận định, Donald Trump trở lại Nhà Trắng còn đồng nghĩa với việc nước Mỹ quay về với chủ nghĩa biệt lập.

« Vladimir Putin ở Nga, rồi Tập Cận Bình ở Trung Quốc, chúng ta thấy rằng Trump thực sự đang thúc đẩy một làn sóng chủ nghĩa biệt lập tồn tại đặc biệt ở phe Cộng Hòa. Có một kiểu mệt mỏi vì chiến tranh, sau cuộc chiến chống khủng bố, cuộc chiến ở Irak. Thực sự có mong muốn thoái lui này. Người ta nói rằng trước tiên chúng ta phải quan tâm đến biên giới của mình, những gì đang xảy ra trong nước và còn thế giới là chuyện của họ. Ukraina là vấn đề của châu Âu. Thậm chí, một số cố vấn của Trump còn chất vấn về sự tham gia của Hoa Kỳ vào NATO. Dù vậy, đối với Mỹ, liên minh này vẫn là một điều quan trọng vì Quốc Hội gần đây đã thông qua một nghị quyết buộc tổng thống phải có sự đồng ý của Quốc Hội và 3/4 lá phiếu Thượng viện để có thể rút khỏi NATO. »

Sự trở về của Trump còn hàm chứa nhiều rủi ro xảy ra hỗn loạn trên chính trường Mỹ như những gì từng xảy ra trong nhiệm kỳ đầu. Donald Trump chỉ sẽ làm những gì mình muốn, và « *trong trường hợp này, mọi tiền lệ đều bị loại bỏ* », ông Philips O'Brien cảnh báo. Nhưng một tình trạng hỗn loạn ở Mỹ, và một nền dân chủ Mỹ bị suy giảm, chính xác là điều mà ông Putin và nhiều kẻ thù khác của Mỹ đang mong đợi.

Tại châu Á, các đồng minh của Mỹ lo lắng trước nguy cơ Donald Trump đắc cử tổng thống. Những nỗ lực của chính quyền Biden nhằm tăng cường các mối quan hệ đồng minh, từ Tuyên bố Washington về liên minh quân sự Mỹ – Hàn, tuyên bố Camp David ba bên Mỹ – Nhật – Hàn và quan hệ đối tác công nghiệp quốc phòng AUKUS có nguy cơ không còn tồn tại trong quá trình chuyển đổi chính trị ở Washington.

Dù vậy, chuyên gia địa chính trị Bertrand Badie⁵, giáo sư danh dự trường đại học Khoa học Chính trị vẫn đưa ra chút tín hiệu lạc quan

khi cho rằng người ta có xu hướng đánh giá thấp khả năng chống chịu mạnh mẽ của chính sách đối ngoại Hoa Kỳ. Trên đài RFI Pháp ngữ ngày đầu năm 2024, ông phân tích :

« Mỹ không thay đổi chính sách đối ngoại dễ dàng như chúng ta nghĩ. Thậm chí chúng ta có chút xu hướng châm biếm nhiệm kỳ tổng thống Trump, đã thể hiện sự khác biệt với các đời tổng thống Mỹ khác bằng những cử chỉ mang tính biểu tượng ngoại mục, chẳng hạn như rút khỏi các tổ chức quốc tế, di dời đại sứ quán Mỹ ở Israel, và nhiều việc khác như rút khỏi thỏa thuận về hạt nhân Iran...

Nhưng chưa bao giờ có bất kỳ thay đổi thực sự nào trong định hướng chính sách đối ngoại của Mỹ ngoại trừ việc, cứ như chúng ta nói, có một mong muốn, đã được khởi xướng từ thời Obama, là thoái lui khỏi các cuộc xung đột lớn trên thế giới.

Cho dù đó là Trump hay Biden, thì điều đó cũng giống nhau, ngay cả khi Biden tỏ ra nhạy cảm với cánh tả trong đảng Dân chủ ngày càng kêu gọi, nếu không ủng hộ người Palestine, thì ít nhất là trung lập hơn, và chúng ta đã thấy điều đó đặc biệt trong các cuộc bỏ phiếu gần đây tại Hội Đồng Bảo An.

Chính sách ngoại giao của Mỹ không thay đổi. Đây là mặt ổn định, mạnh hơn chúng ta nói mà các nhà bình luận không có thói quen nhắc đến. »

----- ***** -----

Tham khảo :

1. Bernard Guetta : "Deux hommes attendent frénétiquement le retour de Trump : Netanyahu et Poutine", France Inter ngày 01/01/2024.
2. « Le destin de l'Europe en 2024 se jouera à Gaza », Le Monde ngày 31/12/2023.
3. Is Trump a bigger threat to Ukraine than Putin in 2024? Channel 4 News, ngày 29/12/2023.
4. La présidentielle 2024 aux États-Unis : Donald Trump le retour ? TV5 Monde ngày 16/12/2023.
5. Quel impact des élections européennes et américaines sur les conflits à Gaza et en Ukraine? RFI ngày 01/01/2024.

Chiến tranh Ukraina 2024: Năm "thiên thời, địa lợi" với Putin?

Đăng ngày: 02/01/2024 - 15:27

Capture à partir de : [RFI](#)

Cuộc can thiệp quân sự của Nga tại Ukraina sắp bước sang năm thứ ba. Quân đội Nga không giành chiến thắng sau một cuộc can thiệp

ngắn, nhưng cũng không thảm bại như hy vọng của những người ủng hộ cuộc kháng chiến của Ukraina. Trong năm 2024 này, giới quan sát chỉ ra nhiều yếu tố cho phép tổng thống lạc quan về khả năng duy trì được thế thượng phong, tuy không có khả năng giành được thắng lợi quyết định.

Tổng thống Nga Putin tại điện Kremlin vào thời điểm phát động chiến tranh chống Ukraina, Matxcova, Nga, tháng 2/2022. © via REUTERS - SPUTNIK

Tuần báo Pháp L'Express cuối năm có chương trình giới thiệu về chủ đề này với tiêu đề "[Vladimir Putin : 2024 phải chăng là năm của mọi thắng lợi với chủ nhân điện Kremlin ?](#)". L'Express tổng hợp bốn lý do chính khiến ông Putin có thể lạc quan.

Đè bẹp đối lập trong nước

Thứ nhất là về mặt đối nội. Tháng 12 vừa qua, người cầm quyền tại Nga từ 23 năm nay thông báo sẽ ra tái ứng cử tổng thống vào tháng 3/2024. Việc ông Putin thay đổi Hiến pháp Nga cho phép chủ nhân điện Kremlin cầm quyền đến năm 2036, và nếu điều này xảy ra thì thời gian trị vì của Putin sẽ vượt quá nhà độc tài Stalin. Putin không lo thất cử tại một đất nước mà xã hội dân sự hoàn toàn bị bịt miệng. Tất cả các nhà đối lập chủ chốt đều đã phải chạy ra nước ngoài, hoặc trong tù, như Alexei Navalny, đối thủ số một của Putin.

Hậu thuẫn phương Tây giảm, chiến tranh Cận Đông, và viễn cảnh Trump trở lại

Về mặt quốc tế, có ba yếu tố có lợi cho tổng thống Nga. Thứ nhất là cuộc phản công của Ukraina bị dậm chân tại chỗ, hậu thuẫn quân sự của phương Tây cho Kiev bắt đầu có dấu hiệu sụt giảm mạnh, với ngăn cản của phe đối lập tại Mỹ, và tại châu Âu, cho dù đàm phán Ukraina gia nhập Liên Âu đã được mở, nhưng lập trường của quốc gia thành viên Liên Âu Hungary có thể khiến hậu thuẫn cho Ukraina bị suy yếu.

Cuộc chiến tại Cận Đông giữa Israel và tổ chức Hamas, bùng lên từ ngày 07/10 năm ngoái, hứa hẹn sẽ kéo dài trong năm nay. Cuộc chiến tranh tàn khốc, và chưa có lối ra này, thu hút sự chú ý của cộng đồng quốc tế, có thể làm suy giảm mạnh mẽ sự ủng hộ của phương Tây đối với Kiev, cũng như làm sụt giảm thiện cảm với phương Tây tại nhóm các quốc gia phương Nam. Cuộc chiến Israel – Hamas với các đồng minh của tổ chức Hồi giáo Palestine đặc biệt làm gia tăng sự đối đầu trong chính giới Hoa Kỳ, giữa một bên muốn dồn sự ủng hộ cho Israel và bên kia muốn tiếp tục viện trợ cho Ukraina. Theo nhiều nhà quan sát, viễn cảnh cựu tổng thống Donald Trump – người được coi là có lập trường mềm mỏng với Nga - chiến thắng trong cuộc bầu cử tháng 11 tới là điều mà lãnh đạo Nga Putin nóng lòng trông đợi.

Chế độ Putin siết chặt quyền kiểm soát nước Nga, hậu thuẫn quân sự phương Tây cho Ukraina sụt mạnh, chiến tranh Cận Đông kéo dài và lan rộng, Donald Trump trở lại nắm quyền. Tất cả những yếu tố trên được L'Express ví với điều tạm gọi là “các điều kiện thiên thời địa lợi” đồng loạt hội tụ cho phép tổng thống Nga lạc quan.

Kinh tế thời chiến Nga

Nhật báo Pháp Le Figaro cuối năm cũng có bài phân tích nhan đề “[Điều khiến Vladimir Putin lạc quan về năm 2024](#)”, bên cạnh các yếu tố nói trên, có thêm ghi nhận là nền kinh tế chiến tranh của Nga hiện nay đang vận hành hết tốc lực là một yếu tố khác giúp cho ông Putin có khả năng duy trì được thế thượng phong tại Ukraina trong năm 2024 này. Nền kinh tế thời chiến của Nga đã tỏ ra có khả năng kháng cự mạnh trước các trừng phạt quốc tế, và cho thấy các kết quả tốt hơn dự kiến, đặc biệt do giá cả dầu mỏ gia tăng, cho dù về mặt cấu trúc, kinh tế Nga đang thối vào tình trạng “mất cân bằng sâu sắc”.

Le Figaro cũng tóm lược về thái độ lạc quan thể hiện khá rõ của tổng thống Nga. Ngược hẳn lại với trước mùa hè vừa qua, khi quân đội Ukraina bắt đầu chiến dịch phản công với tương lai chưa rõ ràng, tổng thống Nga sẽ giờ đây dường như đã tự tin hơn, các đe dọa sử dụng vũ khí hạt nhân được đưa ra ít hơn nhiều. Theo nhà chính trị học Tatiana Stanovava, điều hành trang mạng Politik.ru, ông Putin tự tin là “ở thế thượng phong so với đối thủ, thượng phong về mặt quân sự đối diện với Ukraina, và thượng phong về mặt đạo lý, lịch sử và chính trị khi đối diện phương Tây”.

Ác mộng tổng động viên và "binh biến Wagner" lùi xa

Mùa thu năm 2022, ông Putin đã buộc phải tiến hành đợt động viên binh sĩ quy mô lớn sau thất bại trong cuộc phản công đầu tiên của Ukraina. Đợt động viên đã khiến hàng trăm nghìn người Nga chạy ra nước ngoài để tránh bị đưa sang chiến trường Ukraina. Ngay trước cuộc phản công thứ hai của quân đội Ukraina, điện Kremlin phải đối mặt với “cuộc binh biến” chưa từng có, của lãnh đạo công ty lính đánh thuê Wagner, Evgeni Prigojine, vốn một thời là tay chân thân tín của tổng thống Nga. Giờ đây, Evgeni Prigojine đã bị loại trừ. Điện Kremlin không phải tiến hành thêm đợt động viên lần thứ hai. Theo Matxcova, quân số Nga tại các chiến trường Ukraina hiện tại lên đến hơn 600.000, tức gấp đôi so với số lượng hơn 300.000 quân bị loại khỏi vòng chiến đấu trong gần hai năm chiến tranh, theo một số nguồn tin phương Tây.

Theo nhà chính trị học Tatiana Stanovava, lãnh đạo Nga tin tưởng năm 2023 là “một bước ngoặt trong cuộc chiến tranh chống Ukraina”, cả Kiev cũng như phương Tây đều không có khả năng thay đổi cục diện trên chiến trường “bằng các phương tiện quân sự”. Cuối tháng 12/2023, trong một cuộc họp báo (ngày 14/12), lãnh đạo Nga đã có thái độ “bình thản đáng kinh ngạc”, khác hẳn với thông thường. Theo nhà chính trị học Tatiana Stanovava, tổng thống Nga tìm kiếm “một giải pháp chính trị” với Mỹ trong việc tìm giải pháp cho xung đột.

"Chiến tranh dài hơi, cường độ thấp" hướng đến lật đổ chính quyền dân cử Ukraina

Tuy nhiên, theo nhiều nhà quan sát, thể thượng phong của nước Nga Putin trên chiến trường Ukraina chỉ là tương đối. Trên L'Express, nhà báo, nhà địa chính trị Frédéric Encel nhấn mạnh đến triển vọng thắng lợi hạn chế của tổng thống Nga: *“Nhìn chung, nếu thế trận dừng ở đây Putin coi là đã giành được chiến thắng. Tuy nhiên, nếu là chiến thắng, thì đó là một chiến thắng mang tính chiến thuật, chứ không phải chiến lược. Thắng lợi về chiến thuật là bởi ông ta đã chiếm được 20% lãnh thổ Ukraina. Tuy nhiên, cần thấy rằng mục tiêu chiến lược của Putin không dừng ở đây. Mục đích của ông ta là thay Zelensky, thế vào đó là một lãnh đạo bù nhìn, và như vậy Matxcova sẽ kiểm soát toàn bộ Ukraina. Tuy nhiên từ đây đến đó còn xa. Đây là một cuộc chiến dài hơi, và với cường độ thấp”*.

Không lật đổ được chính quyền của tổng thống Zelensky, ông Putin không thể biến thắng lợi chiến thuật thành thắng lợi chiến lược. Đàm

phán để tìm giải pháp thỏa hiệp giữa điện Kremlin và chính quyền dân cử Kiev là điều bất khả, bởi theo theo nhà chính trị học Tatiana Stanovaya, đối với Putin, dường như điều kiện tiên quyết cho mọi thương lượng trực tiếp là Zelensky phải ra đi.

Le Figaro cũng trong bài phân tích nói trên chỉ ra hàng loạt yếu tố khác thách thức tham vọng của tổng thống Nga. Nền kinh tế Nga bị các trừng phạt phương Tây cắt đứt với hàng loạt công nghệ mũi nhọn và nhiều mảng của hệ thống tài chính toàn cầu. Các “đối tác” phương Nam của Nga, như Ấn Độ, Nam Phi, Brazil... “còn xa mới chọn bên đứng về phía Nga (và Trung Quốc) chống lại phương Tây”. Năm 2024 cũng sẽ tiếp tục là một năm khó khăn của tổng thống Nga trong các hoạt động quốc tế khi điện Kremlin phải đối mặt với vấn đề đau đầu liên quan đến các di chuyển ra nước ngoài của người đang bị Tòa án Hình sự Quốc tế truy nã về tội ác chiến tranh.

Ấn số Trung Quốc và lời hứa "5 năm chiến tranh" của Putin với Tập Cận Bình

Một ấn số tương đối ít được nói tới trong viễn cảnh tương lai của Nga trong cuộc can thiệp quân sự tại Ukraina là vai trò của Trung Quốc. Những ngày cuối năm 2023, truyền thông quốc tế loan tải thông tin về một cam kết của tổng thống Nga Putin trong cuộc hội đàm với lãnh đạo Trung Quốc hồi tháng 3/2023, trong đó ông Putin cam kết sẽ duy trì cuộc chiến tranh tại Ukraina trong 5 năm, và bảo đảm sẽ giành thắng lợi cuối cùng (bài "[Duy trì 5 năm chiến tranh tại Ukraina : Putin hứa với Tập Cận Bình](#)", Nikkei Asia, ngày 28/12/2023). Tiến hành “một cuộc chiến tranh dài hơi với cường độ thấp”, để hướng đến mục tiêu lật đổ chính quyền dân cử Ukraina, chứ không phải các đàm phán thỏa hiệp, dường như là mục tiêu thực sự của điện Kremlin. Bắc Kinh sẽ ứng xử ra sao với mục tiêu chiến lược nói trên của tổng thống Nga là câu hỏi còn để ngỏ.

"Tam giác Nga - Trung - Triều" : Ấn số lớn của năm 2024

Đăng ngày: 06/01/2024 - 15:25

Capture à partir de :[RFI](#)

Thế giới bước vào năm 2024 với tiếng súng át tiếng pháo hoa. Ngay trước Giao thừa, quân Nga giáng xuống nước láng giềng Ukraina hàng chục tên lửa hành trình. Tại dải đất hẹp Gaza, bom đạn không ngừng, cuộc chiến của Israel chống Hamas tiếp diễn như ngày thường.

Trước thềm Năm Mới, Bình Nhưỡng tuyên bố từ bỏ chính sách “tái thống nhất” với Seoul. Sẵn sàng hủy diệt Hàn Quốc là tuyên bố của Kim Jong Un ngay ngày đầu năm trong bối cảnh Mỹ-Hàn tập trận từ cuối năm ngoái vắt qua Năm Mới.

Quốc kỳ ba nước Nga, Trung Quốc, Bắc Triều Tiên tại một xã biên giới Trung Quốc, tỉnh giáp biên với Bắc Triều Tiên. Ảnh chụp ngày 15/09/2019.© Wikimedia

Cuộc xâm lăng của Nga chống Ukraina dự kiến sẽ kéo dài. Tại Cận Đông, cuộc chiến Israel chống tổ chức Hamas có thể tiếp tục đến cuối năm, và có nguy cơ lan rộng ra khu vực. Tại Đông Bắc Á, Bắc Triều Tiên sẵn sàng cho chiến tranh. Chưa kể đến đưng độ có nguy cơ bùng phát tại Đài Loan và Biển Đông. Trong bối cảnh toàn cầu nói trên, quan hệ Mỹ - Trung cải thiện là một xu thế hòa dịu hiếm hoi.

Mỹ - Trung: Mừng 45 năm quan hệ, xung đột vẫn chực chờ bùng phát

Ngày đầu năm mới, lãnh đạo hai bên gửi điện mừng năm mới, cũng là mừng dịp kỷ niệm tròn 45 năm Washington và Bắc Kinh thiết lập quan hệ ngoại giao. Từ Bắc Kinh, thông tin viên Stéphane Lagarde cho biết tình trạng quan hệ Mỹ - Trung cải thiện đôi chút trong lúc xung đột vẫn chực chờ bùng phát với Đài Loan là điểm nóng:

“Hoa Kỳ đợi đến ngày mừng một tháng Giêng năm 1979, sau nhiều năm đàm phán, để công nhận chính quyền Trung Quốc của Mao Trạch Đông, và thiết lập quan hệ ngoại giao chính thức với Bắc Kinh. Cuộc trao đổi điện mừng ngày đầu năm 2024 đã được chờ đợi. Ngoài những lời chúc mừng thông thường giữa hai nguyên thủ quốc gia, các thông điệp này còn đánh dấu sự cải thiện đôi chút quan hệ giữa hai nước sau nhiều năm căng thẳng.

Trong cuộc gặp giữa chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden vào tháng 11 năm ngoái tại San Francisco, hai nền kinh tế lớn nhất thế giới đã đồng ý lập lại các kênh liên lạc khác

nhau. Theo lãnh đạo Trung Quốc, những trao đổi cấp cao trong các lĩnh vực khác nhau sẽ tiếp tục trong năm nay. Ông Tập Cận Bình viết: “Lịch sử đã và sẽ tiếp tục chứng minh rằng sự tôn trọng lẫn nhau, chung sống hòa bình và hợp tác cùng có lợi là con đường đúng đắn để Trung Quốc và Mỹ hòa hợp”.

Dĩ nhiên chủ tịch Trung Quốc nhấn mạnh đến vấn đề Đài Loan và nguyên tắc “một nước Trung Quốc”, cũng được chính phủ Mỹ công nhận vào thời điểm thiết lập quan hệ ngoại giao với Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa 45 năm trước. Các trao đổi Mỹ - Trung nói trên rất cuộc đã diễn ra một ngày sau những lời chúc mừng năm mới mà Bắc Kinh gửi tới Matxcova và Bình Nhưỡng. Theo truyền hình Bắc Triều Tiên, năm 2024 được chọn là “Năm hữu nghị Trung Hoa - Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Triều Tiên”.

Đài Loan: Ba yếu tố khiến Mỹ - Trung khó xung đột

Về quan hệ Mỹ - Trung với tâm điểm là Đài Loan, nhà nghiên cứu kỳ cựu về Trung Quốc Scott Kennedy, chuyên gia Mỹ đầu tiên trở lại Hoa lục kể từ đại dịch Covid-19, trong một bài bình luận đầu năm mới trên trang mạng của Viện CISI, nêu bật ba yếu tố căn bản khiến tình hình tại eo biển Đài Loan được là có khả năng giữ nguyên trạng, bất chấp các lời lẽ hăm dọa, các cuộc khẩu chiến.

Thứ nhất là do sức mạnh quân sự của hai bên đối địch gia tăng, sức mạnh phòng thủ của Đài Loan được Mỹ và các đồng minh hỗ trợ khiến Bắc Kinh phải dè dặt, ngược lại Trung Quốc cũng có đủ sức mạnh nếu Đài Loan bị coi là “vượt qua lằn ranh đỏ” (theo quan điểm của Bắc Kinh). Điểm thứ hai là công luận Đài Loan đại đa số ủng hộ việc duy trì nguyên trạng trong thời gian trước mắt. Và thứ ba là, bất chấp quan hệ kinh tế sụt giảm, Mỹ - Trung vẫn còn có cả một mạng lưới rộng lớn “các quan hệ phụ thuộc lẫn nhau phức tạp” liên quan đến tất cả các mặt của hai nền kinh tế, và với các nước khác. Xung đột nếu bùng nổ sẽ gây ra tổn thất vô cùng lớn, mà cả hai bên đều không muốn.

Chuyên gia Scott Kennedy hoan nghênh các nỗ lực Mỹ, Trung, trong năm vừa qua đã nỗ lực để giảm thiểu nguy cơ xảy ra những rủi ro tồi tệ nhất, “bao gồm việc tách rời hoàn toàn hai nền kinh tế và xung đột quân sự”. Đặc biệt là chính quyền Biden đã vượt qua những thách thức lớn nhất, nền kinh tế Mỹ đã phục hồi, lạm phát chậm lại, Quốc Hội đã thông qua những đạo luật quan trọng về việc làm, về cơ sở hạ tầng và công nghệ, tạo nền tảng vững chắc hơn cho kinh tế Mỹ những

năm tới, quan hệ với các đồng minh châu Âu và châu Á được cải thiện đáng kể. Âm ảnh định mệnh về một vực thẳm đối đầu kinh tế toàn cầu và xung đột không tránh khỏi tạm thời lùi xa. Tuy nhiên, ông Scott Kennedy cũng nhấn mạnh quan hệ Đài - Trung luôn cần được ứng xử thận trọng, đặc biệt sau cuộc bầu cử tuần tới, để tránh tình hình xấu hơn.

Phải chăng Bắc Kinh ngầm duy trì “tam giác” Nga-Trung-Triều ?

Về mặt chính thức, Mỹ - Trung nối lại quan hệ, tìm cách không để xung đột bùng phát, nhưng nhiều người bị nghi ngờ Bắc Kinh ngầm duy trì “Tam giác” Trung Quốc - Nga - Bắc Triều Tiên, một liên kết có ý nghĩa chiến lược toàn cầu, thách thức đáng sợ đối với các quốc gia đồng minh, đối tác của Hoa Kỳ. Việc Matxcova tiếp tục đánh Ukraina, việc Bắc Triều Tiên tuyên bố sẵn sàng hủy diệt Hàn Quốc ngay trong dịp Tết, trong lúc trước thềm Năm Mới, việc Bắc Kinh hứa hẹn một năm hữu nghị Trung - Triều 2024, cũng như “*siết chặt hợp tác chiến lược*” Trung - Nga ắt không phải là chuyện tình cờ. Bán đảo Triều Tiên - với ảnh hưởng của Nga - chứ không hẳn Đài Loan có thể là nơi xung đột dễ dàng bùng phát hơn, tiếp theo Ukraina và dải Gaza.

Ngày 21/12 năm ngoái, Nga và Bắc Triều Tiên ký thỏa thuận “*hợp tác quốc phòng toàn diện*”. Hợp tác chuyển sang tầm mức mới sau chuyến đi Nga của lãnh đạo Bắc Triều Tiên hồi tháng 9. Cũng trong tháng này, tại diễn đàn Liên Hiệp Quốc, tổng thống Hàn Quốc Yoon Suk-Yeol tố cáo Matxcova, thành viên thường trực Hội Đồng Bảo An, giúp Bắc Triều Tiên phát triển vũ khí hủy diệt hàng loạt, đe dọa trực tiếp an ninh Hàn Quốc. Giữa tháng 11, bộ trưởng Quốc Phòng Mỹ Lloyd Austin, trong cuộc họp với quan chức quốc phòng 17 quốc gia thuộc Bộ Tư Lệnh Liên Hiệp Quốc bảo vệ Hàn Quốc (được duy trì từ thập niên 1950, sau chiến tranh Triều Tiên), đã lên án Matxcova và Bắc Kinh giúp Bình Nhưỡng tăng cường sức mạnh quân sự bằng cách hỗ trợ lách trừng phạt của Hội Đồng Bảo An. Theo nhiều chuyên gia, nhờ Nga mà Bình Nhưỡng đã phóng thành công vệ tinh do thám cuối tháng 11/2023, cho phép nâng cao năng lực tấn công.

Ngược lại, nhiều người (đặc biệt là các chuyên gia Trung Quốc hoặc làm việc tại Trung Quốc) cho rằng Bắc Kinh chẳng được lợi gì khi liên minh với Nga và Bắc Triều Tiên. Tuần cuối của năm 2023, báo Hồng Kông South China Morning Post có bài nhấn mạnh đến thái độ dè dặt của Trung Quốc. Hàng loạt dẫn chứng được đưa ra, như Bắc Kinh đã

im lặng trước lời mời của Nga để Bắc Triều Tiên tập trận chung, hay giữa tháng 12/2023, thủ tướng Nga Mikhail Mishustin và thứ trưởng Ngoại Giao Bắc Triều Tiên Pak Myong-Ho cùng đến Bắc Kinh nhưng hội đàm riêng rẽ với giới lãnh đạo Trung Quốc. Nhìn chung, theo báo SCMP, Bắc Kinh muốn thể hiện là một quốc gia bảo vệ hòa bình, đứng ngoài các tranh chấp, một nhân tố “*duy trì ổn định*” tại Đông Bắc Á, và rất cần cải thiện quan hệ với phương Tây, cũng như Nhật Bản và Hàn Quốc, để phát triển kinh tế. Chưa kể đến việc, với mỗi bên Nga và Trung Quốc, Bắc Triều Tiên có quan hệ rất khác biệt, muốn lợi dụng bên này để khắc chế bên kia, điều khiến ba bên không dễ ngồi chung bàn.

Ukraina, nạn nhân đầu tiên của “Liên minh Nga-Trung-Triều”

Tuy nhiên, trên thực tế, ngoài Mỹ và Hàn Quốc, nhiều quốc gia khác cũng cảnh giác cao độ về các liên kết Nga - Trung - Bắc Triều Tiên, cho dù có thể không phải là một bộ ba thực sự. Bộ trưởng Quốc Phòng Phần Lan Antti Hakkanen ngày 12/12 cảnh báo việc “*Nga tăng cường hợp tác với Trung Quốc, Bắc Triều Tiên, Iran và các đồng minh toàn cầu khác là mối đe dọa nghiêm trọng, lâu dài đối với châu Âu*”.

Matxcova hỗ trợ Bình Nhưỡng phát triển chương trình tên lửa đạn đạo, hạt nhân, đổi lại Bắc Triều Tiên cung cấp vũ khí để Nga sử dụng trong cuộc xâm lăng Ukraina, theo các cáo buộc của Hoa Kỳ và Hàn Quốc. Chuyên gia quân sự quốc tế Bruce W. Bennett, RAND International Security and Defense Policy Center, khẳng định nạn nhân trước hết của liên kết tay ba này là Ukraina. Cuộc chiến xâm lăng Ukraina khiến Nga siết chặt quan hệ với Trung Quốc và Bắc Triều Tiên. Các hỗ trợ đáng kể của Bắc Triều Tiên và Trung Quốc có thể giúp Nga kéo dài cuộc chiến.

Trung Quốc “tọa sơn quan hổ đấu”

Chuyên gia Wooyeal Paik, phó giám đốc một viện nghiên cứu về Bắc Triều Tiên ở Seoul (Yonsei Institute of North Korean Studies), đang làm việc tại Viện Nghiên cứu Chiến lược thuộc trường Quân sự Pháp (IRSEM), đưa ra các nhận định đáng chú ý về hành xử khôn khéo, tinh vi của Trung Quốc. Bắc Kinh một mặt tránh trực tiếp cung cấp vũ khí cho Nga, mặt khác làm ngơ trước việc Bắc Triều Tiên và Nga tăng cường trao đổi vũ khí, công nghệ quân sự. Hệ quả là Nga tiếp tục có thêm vũ khí đánh Ukraina, sức mạnh quân sự Bắc Triều Tiên được cải

thiện nhờ công nghệ Nga trong khi Trung Quốc không bị lên án là thủ phạm.

Sử gia Fyodor Tertitskiy, chuyên về Bắc Triều Tiên và là nhà nghiên cứu kỳ cựu tại Viện Nghiên cứu Triều Tiên của Đại học Kookmin, Seoul, Hàn Quốc, trong một bình luận hồi tháng 9 nhận định Bắc Kinh hoàn toàn có đủ khả năng tác động mạnh, để ngăn chặn các hợp tác Nga - Bắc Triều Tiên. Nhưng rút cục Trung Quốc chọn đóng vai ngòi im hưởng lợi. Bắc Kinh vui mừng khi “*hai đồng minh chiếu dưới*” góp phần chủ yếu và trực tiếp cho cuộc đối đầu của “*liên minh an ninh bộ ba*” (“trilateral security alliance”) với Nhật Bản - Hàn Quốc, và với các liên minh do Hoa Kỳ lập ra.

Về “tam giác Nga-Trung-Triều”, cũng có những góc nhìn khác. Nhà nghiên cứu Ấn Độ Abhishek Sharma, Đại học New Delhi, trong một bài viết cũng trên The Diplomat, chú ý đến mối liên hệ giữa các động thái siết chặt quan hệ bộ ba nói trên và việc Mỹ - Nhật - Hàn tăng cường hợp tác an ninh, cũng như chiến lược Ấn Độ - Thái Bình Dương do Hoa Kỳ và các đồng minh Âu - Á thúc đẩy.

Kim Jong Un: Từ bỏ “*tái thống nhất*” để đối phó với “*bất mãn nội bộ*” ?

Về phản ứng tại Hàn Quốc sau việc giới lãnh đạo Bắc Triều Tiên tuyên bố từ bỏ học thuyết “*tái thống nhất*” với miền Nam trước thêm Giao thừa, từ Seoul, thông tin viên Trần Công ghi nhận:

“Bộ trưởng bộ Thống Nhất của Hàn Quốc, Kim Young-Ho, tuyên bố ngày hôm nay rằng việc Chủ tịch Bắc Triều Tiên Kim Jong Un thay đổi mạnh mẽ chính sách đối với Hàn Quốc tại cuộc họp toàn thể Đảng Lao động vào cuối năm 2023 là một nỗ lực “nhằm chuyển hướng sự bất mãn trong nội bộ về những khó khăn kinh tế và sự kế thừa quyền lực”.

Theo những người đào thoát khỏi Bắc Triều Tiên, trong nội bộ chế độ “đang có những ý kiến rất tiêu cực về sự kế thừa quyền lực trong gia đình nhà Kim”. Cơ quan Tình báo Quốc gia Hàn Quốc (NIS) nhận định cô con gái Kim Ju-Ae của chủ tịch Kim Jong Un hiện đang là người kế nhiệm tiềm năng nhất. Việc người con gái chỉ mới hơn mười tuổi được chuẩn bị trở thành người kế vị có thể xem như là vấn đề gây ra những đánh giá tiêu cực nói trên trong nội bộ chế độ Bình Nhưỡng.

Theo “Khảo sát nhận thức về tái thống nhất năm 2022” của Viện Thống nhất Quốc gia Hàn Quốc, 53,4% số người được hỏi cho rằng

thống nhất là cần thiết, giảm đáng kể so với 70,7% trong cuộc khảo sát năm 2018. Ngoài ra, khi được hỏi họ muốn sống ở quốc gia nào, 17% cho biết tại hai quốc gia như hiện tại, 52% cho biết tại hai quốc gia có quyền tự do đi lại và chỉ 18% muốn sống trong một quốc gia thống nhất. Theo nhà nghiên cứu Jang Yong-Seok, Viện Nghiên cứu Hòa bình và Thống nhất của Đại học Quốc gia Seoul, “đã đến lúc phải suy nghĩ và chuẩn bị một tiếp cận chiến lược mới.”

Bất chấp thay đổi trong chính sách của Bắc Triều Tiên, Hàn Quốc vẫn bị ràng buộc bởi Hiến pháp coi lãnh thổ của nước này bao gồm toàn bộ bán đảo Triều Tiên, và thống nhất là mục tiêu của chính sách liên Triều. Bộ trưởng Thống Nhất Hàn Quốc, trong phát biểu trước đó ngày 02/01, khẳng định: “Nếu chế độ Bắc Triều Tiên thực sự muốn hòa bình trên bán đảo Triều Tiên thì không có cách nào khác ngoài việc đi theo con đường đối thoại”, và cho biết Seoul sẵn sàng hỗ trợ kinh tế, nếu Bắc Triều Tiên từ bỏ vũ khí hạt nhân. Quan chức nói trên cũng cảnh báo, thái độ hung hăng của lãnh đạo Bắc Triều Tiên rút cục sẽ bị chặn đứng bởi “sức mạnh rắn đe” Mỹ - Hàn, và cuối cùng Bình Nhưỡng sẽ không còn lựa chọn nào khác, và phải chấp nhận từ bỏ vũ khí hạt nhân.

“Trật tự thế giới mới” mơ ước sau 1989 đã “cáo chung”

Khép lại Tạp chí Thế giới Đó đây của RFI đầu năm 2024, chúng tôi xin giới thiệu cùng quý vị đặc san “Các vấn đề quốc tế” của La Documentation française tổng kết giai đoạn 30 năm hậu Chiến tranh Lạnh, vừa ra mắt (nhân kỷ niệm 20 năm ra đời trung tâm chuyên về địa chính trị quốc tế đại học Panthéon-Assas, mang tên nhà sử học bậc thầy Thucydide, người Hy Lạp). “Trật tự thế giới mới” mơ ước sau 1989 đã “hoàn toàn cáo chung” trong một thế giới rạn vỡ, thậm chí hỗn loạn ở nhiều nơi.

Nhà cựu ngoại giao, nhà nghiên cứu Pháp Gilles Andréani, chủ trì đặc san nói trên, nhấn mạnh đến bốn sự thật lìu nghiêm trọng, trong đó hai sự thật lìu nghiêm trọng đầu tiên được nhắc đến là (1) các quốc gia tổ chức thành các nhóm đối kháng, thậm chí thù địch và (2) các tổ chức quốc tế không còn điều chuyển được các căng thẳng và thậm chí bị phản đối công khai bởi ngày càng đông đảo các nước (hai thật lìu nghiêm trọng khác là : (3) các trao đổi kinh tế quốc tế ngày càng bị chính trị hóa và (4) sức mạnh gia tăng của các thế lực dân tộc chủ nghĩa và dân túy trên quy mô toàn cầu.

Các xung đột không ngơi nghỉ và căng thẳng gia tăng ngay ngày đầu năm mới nói trên thể hiện rõ cho các xu thế nói trên. Hệ thống quan hệ quốc tế đã không còn tiếp nối được các kinh nghiệm dàn xếp phi chính thức, giúp các khối quốc gia đối địch thời Chiến tranh Lạnh cùng tồn tại, trong lúc các cơ chế chính thức duy trì an ninh quốc tế không còn đủ sức hóa giải căng thẳng giữa các đại cường. Theo các chuyên gia, kể từ Liên Xô sụp đổ, nguy cơ đụng độ giữa các cường quốc chưa bao giờ lớn như hiện nay. Tình hình càng thêm nguy hiểm trong bối cảnh các nền dân chủ, trụ cột của trật tự thế giới hậu Chiến tranh Lạnh, “đang ngày càng trở nên mong manh”.

[Trục tên lửa Nga-Triều hay thế đối đầu giữa khối Nga-Trung và phương Tây](#)

Đăng ngày: 08/01/2024 - 14:39

Capture à partir de : [RFI](#)

Phát ngôn viên Hội Đồng An Ninh Quốc Gia Mỹ John Kirby ngày 04/01/2024 cho biết Nga đã sử dụng nhiều tên lửa đạn đạo do Bắc Triều Tiên cung cấp để phục vụ cho cuộc chiến xâm lược Ukraina. Với quyết định này của Bình Nhưỡng, một trục « *tên lửa ma quỷ* » đang dần hình thành, đồng thời đặt Hoa Kỳ cùng các đồng minh trước một thách thức to lớn trong dài hạn.

Các bộ phận của một tên lửa mà chính quyền Ukraina cho là được chế tạo ở Bắc Triều Tiên được quân Nga sử dụng trong cuộc tấn công Kharkiv, Ukraina. Ảnh chụp ngày 06/01/2024. REUTERS - STRINGER

Tuy Nhà Trắng không nêu cụ thể loại tên lửa nào, nhưng theo các hình ảnh do ông John Kirby cung cấp, nhiều chuyên gia phân tích quân sự cho rằng đây là loại tên lửa đạn đạo tầm ngắn SRBM, loại KN-23 và KN-24, có tầm bắn là 900 km.

Loại tên lửa hoạt động bằng nhiên liệu rắn này đã được Bình Nhưỡng cho thử nghiệm lần đầu vào tháng 5/2019, được thiết kế bay ở quỹ

đạo thấp có thể tránh được hệ thống phòng không, có thể so sánh tương đương với loại tên lửa chiến thuật của MGM-140 (ATACMS) của Mỹ.

Trục tên lửa "ma quỷ"

Reuters ngày 05/01/2024 trích dẫn các phân tích từ nhà nghiên cứu người Hà Lan, ông Joost Oliemans, chuyên gia về quân đội Bắc Triều Tiên, cho rằng, dòng tên lửa này không liên quan gì đến loại tên lửa 9K720 Iskander của Nga, mà đúng hơn mang nhiều đặc tính của dòng tên lửa Hwasong-11 của Bắc Triều Tiên loại KN như đề cập ở trên.

Nếu đúng như lời tố cáo từ Mỹ và Hàn Quốc, việc Bắc Triều Tiên cung cấp tên lửa SRBM cho Nga là một hành động leo thang đáng kể, vi phạm các lệnh trừng phạt của Liên Hiệp Quốc. Với tên lửa này, Nga có thể tấn công các cơ sở hạ tầng dân sự ở xa tiền tuyến và kéo dài cuộc chiến xâm lược Ukraina. Diễn biến này xảy ra vào một thời điểm quan trọng khi cả Matxcova và Kiev đều cần thể hiện khả năng duy trì lực lượng của mình trong bối cảnh xung đột đã thật sự trở thành một cuộc chiến hao mòn.

Tuy nhiên, theo ông Denny Roy, một chuyên gia về Đông Bắc Á, tiến triển mới này còn củng cố một xu hướng tất yếu khác : Sự hợp tác giữa các đối thủ của Mỹ nhằm phá bỏ thế thống trị của Washington trên trường quốc tế : Trung Quốc hỗ trợ vật chất, còn Iran thì cung cấp tên lửa và drone cho Nga. Giờ với sự tham gia của Bắc Triều Tiên, người ta nói đến một liên minh chống điều mà họ gọi là cuộc chiến ủy nhiệm giữa khối Nga -Trung với phương Tây do Mỹ dẫn đầu.

Trên trang mạng National Interest, vị chuyên gia về an ninh châu Á-Thái Bình Dương này phân tích, quyết định cấp vũ khí cho Nga là một phần trong chiến lược mới của Bình Nhưỡng cùng với việc bác bỏ các nỗ lực mở lại đối thoại với Mỹ, từ bỏ mục tiêu hòa giải và thống nhất đất nước, cũng như nhất quyết không từ bỏ vũ khí hạt nhân. Đối với lãnh đạo Bắc Triều Tiên Kim Jong Un, lợi ích của ông sẽ được phục vụ tốt hơn nếu liên kết chặt chẽ với Trung Quốc và Nga.

Mỹ cũng trả giá đắt

Đương nhiên, quyết định này của Bình Nhưỡng cũng sẽ thúc đẩy Seoul có phản ứng mạnh mẽ. Hàn Quốc có thể từ bỏ chính sách cấm cung cấp vũ khí cho một nước đang có chiến tranh. Về phần mình, Washington cũng không thể gia tăng các trừng phạt, vốn dĩ đã tỏ ra

kém hiệu quả, và nhất là cũng không thể trông chờ vào các hành động đáng kể của Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc, do Nga và Trung Quốc luôn dùng đến quyền phủ quyết.

Nhưng sự leo thang này của Bình Nhưỡng đã cho thấy uy tín của chính quyền Biden bị sút mẻ khi tỏ ra quá thận trọng, từ chối cấp vũ khí tầm xa cho Ukraina. Ông Denny Roy cho rằng cái giá phải trả cho sự « nhu nhược » của Mỹ sẽ là rất cao. Không tài trợ cho Ukraina chẳng khác nào giúp khối Nga - Trung gia tăng sức mạnh.

Hơn nữa, việc Bình Nhưỡng quyết định đóng một vai trò tích cực hơn trong một xu thế lớn nhằm lật đổ các chuẩn mực và thỏa thuận toàn cầu do Mỹ thiết lập còn là một dấu hiệu khác cho thấy rằng cái giá mà Mỹ phải trả để duy trì vai trò lãnh đạo thế giới ngày càng tăng. Chi phí này không chỉ bao gồm nguồn tài trợ bổ sung cho Ukraina, mà còn cả việc mở rộng đáng kể các cơ sở công nghiệp quốc phòng.

Trong tầm nhìn này, tác giả kết luận, ông Kim Jong Un và các đối thủ khác của Mỹ có vẻ đã sẵn sàng cho một cuộc đấu dài hơi !

[Nhà báo Pháp : Châu Âu có thể lại bị Putin « xỏ mũi »](#)

Đăng ngày: 08/01/2024 - 14:02

Capture à partir de : [RFI](#)

Làm sao một số nước có thể bỏ mặc cho Vladimir Putin tự tung tự tác xâm chiếm Ukraina ? Trong một cuốn sách làm sáng tỏ nhiều chi tiết và rất sống động « *Những quốc gia mù quáng : Đức và Pháp đã mở đường cho Nga như thế nào ?* », bà Sylvie Kauffmann, nhà báo của Le Monde, thuật lại những năm tháng tự mãn, ngây thơ, cầu thả và thậm chí cả thù hận, dẫn đến « *thảm họa lớn nhất của thế kỷ 21* » tính đến thời điểm hiện tại.

Tổng thống Nga Vladimir Putin ở ngoại ô Matxcova, Nga, ngày 01/01/2024.via REUTERS - SPUTNIK

Vì sao chiến tranh đã trở lại trên một lục địa mà sau Đệ Nhị Thế Chiến đã tự nhủ rằng chế độ pháp quyền sẽ phải thay thế bạo lực, nhưng hy vọng đó đã không thành ? Tuần báo Pháp L'Express ngày 05/01/2024 đăng bài phỏng vấn tác giả Sylvie Kauffmann. RFI xin giới thiệu.

Làm sao châu Âu có thể để Vladimir Putin « xỏ mũi » lâu đến vậy ?

Sylvie Kauffmann : Trường hợp của Đức rất thú vị, bởi nước này từ lâu đã duy trì mối quan hệ phức tạp, sâu rộng và gần như mang tính « *nhất quán* » với Nga. Hai quốc gia này đã cho ra đời hai chủ nghĩa toàn trị ở châu Âu vào thế kỷ 20, đó là chủ nghĩa Quốc Xã và chủ nghĩa Stalin. Một cựu chính khách người Đức từng nói với tôi : « *Đó là hai quốc gia vĩ đại đã có những hành động man rợ, đó là điểm tương đồng giữa Đức và Nga.* » Gánh nặng của lịch sử đã tạo ra cảm giác tội lỗi rất sâu sắc đối với người Đức và đề tài này đã được phân tích tỉ mỉ ở Đức trong suốt nửa sau thế kỷ 20.

Cảm giác tội lỗi này được trộn lẫn với cảm giác biết ơn về thống nhất hai nước Đức, bởi chính Gorbachev là người đã biến sự thống nhất trở thành hiện thực. Ngoài ra, còn có hệ tư tưởng tạo ra bởi Ostpolitik (chính sách hướng Đông) của thủ tướng Willy Brandt về sự thay đổi thông qua việc xích lại gần nhau, nghĩa là, thông qua các mối quan hệ chặt chẽ hơn, chúng ta có thể tác động đến đường lối của Liên Xô, và sau đó là chính sách của Nga. Ý tưởng « *thay đổi thông qua việc xích lại gần nhau* » là một ý tưởng tốt, nhưng sau đó đã bị bóp méo và biến thành những « *thay đổi thông qua thương mại* ». Ngành công nghiệp đang bùng nổ của Đức cần năng lượng và nguồn cung khí đốt của Nga, nguồn năng lượng rất rẻ và gần như vô tận. Để bảo đảm tăng trưởng và lợi nhuận cho ngành công nghiệp đang phát triển, Đức đã « *tự chui đầu vào rọ* ».

Trường hợp của Pháp thì khác. Nhờ có điện hạt nhân, Pháp không phụ thuộc vào nguồn năng lượng của nước khác. Ngoài việc một số người trong giới tinh hoa bị mê hoặc bởi một ý tưởng về « *nước Nga vĩ đại* », điểm yếu của Pháp là một ước mơ về sự vĩ đại và hướng tới việc tái cơ cấu an ninh châu Âu - ý tưởng của hầu hết các tổng thống trong nền Đệ Ngũ Cộng Hòa. Do là một cường quốc hạt nhân, dường như Pháp cảm thấy có trách nhiệm trong các vấn đề an ninh của châu Âu, và việc tái cơ cấu an ninh chỉ có thể được thực hiện với sự giúp đỡ của Nga, một cường quốc khác mà chúng ta đối xử bình đẳng.

Đức và Pháp có hối hận sau khi Nga xâm lược Ukraina ?

Sylvie Kauffmann : Cú sốc ở Đức dữ dội đến mức gây ra một cuộc tranh luận chính trị rất căng thẳng. Chúng ta chưa từng chứng kiến hiện tượng này ở Pháp. Tuy nhiên, chính sách của Pháp đối với Nga trong 30 năm qua đáng được phân tích. Chúng ta đã từng mở đường cho Putin chưa ? Tôi nghĩ là có, đặc biệt là trong thời kỳ Sarkozy. Trong cuốn sách, tôi kể lại tình tiết của cuộc chiến ở Gruzia, khi tổng thống Nicolas Sarkozy đàm phán một lệnh ngừng bắn với những điều kiện có lợi cho Nga. Nhưng chúng ta có thể trách ông ấy không ? Sarkozy có thể ngây thơ, nhưng ông nghĩ đã làm những gì có thể. Putin đã gieo vào đầu Hoa Kỳ rằng ông có ý định đưa quân tới Tbilisi và lật đổ tổng thống Saakashvili. Do vậy, Sarkozy cố đạt được lệnh ngừng bắn trước khi quân Nga tiến vào thủ đô Gruzia. Mặt khác, tổng thống Sarkozy đã đưa ra những quyết định quan trọng khác, chẳng hạn như bán tàu sân bay trực thăng Mistral và tàu chiến cho Matxcova sau cuộc xung đột ở Gruzia. Làm thế nào và tại sao quyết định này được đưa ra ? Đây là một câu hỏi thú vị cần được nghiên cứu sau này, cũng như quyết định cho phép nước Nga của Vladimir Putin xây một nhà thờ Chính Thống Giáo và một tòa nhà của chính phủ ở ngay trung tâm Paris.

Một tình tiết khác đáng được xem xét cụ thể : việc Nicolas Sarkozy và thủ tướng Đức Angela Merkel từ chối mở đường cho Ukraina và Gruzia gia nhập Liên Minh Bắc Đại Tây Dương (NATO) trong hội nghị thượng đỉnh Bucarest năm 2008. 4 tháng sau, Putin tấn công Gruzia, và 6 năm sau, chủ nhân điện Kremlin sáp nhập bán đảo Crimée và đánh chiếm vùng Donbass. Chúng ta hoàn toàn có thể tin rằng nếu Ukraina và Gruzia được mở đường cho gia nhập NATO thì Putin đã không xâm lược họ.

Tôi cũng có thể trích dẫn quyết định của tổng thống François Hollande, cùng với thủ tướng Merkel, tiến hành các cuộc đàm phán vô tận và vô ích với Nga về Donbass, và quyết định của tổng thống Emmanuel Macron khởi động lại đối thoại với Matxcova nhưng đã hoài công. Chúng ta cần phải phân tích tất cả những quyết định này, nhưng là nhằm tránh lặp lại những sai lầm, chứ không phải để xác định trách nhiệm của ai.

Bà viết : « *Putin có những ý đồ riêng và không có ý định thay đổi.* » Sức mạnh tâm lý của ông do đâu mà có ?

Sylvie Kauffmann : Quá trình đào tạo và kinh nghiệm Putin có được trong thời gian ở KGB mang tính quyết định. Chúng ta thấy điều này qua cách ông tiếp cận với nhiều người, chẳng hạn như với cựu thủ tướng Gerhard Schröder. Putin đã nhìn thấu được tâm lý của thủ tướng Đức. Khi vào điện Kremlin, Putin muốn có được mối quan hệ đặc biệt với châu Âu. Ông đã tập trung sự chú ý vào Đức, vì đây là quốc gia ở tuyến đầu, nơi ông đã sống 5 năm với tư cách là sĩ quan KGB ở Dresden và ông nói được tiếng Đức. Gerhard Schröder vừa mới được bầu làm thủ tướng Đức trùng hợp với thời điểm Putin lên nắm quyền ở Nga. Đối với Putin, Schröder là con mồi lý tưởng. Họ có nhiều điểm tương đồng : tuổi thơ nghèo khó của thế hệ sau chiến tranh, tham vọng chính trị, thể hiện nam tính rất rõ, hám tiền.

Cũng chính nhờ được đào tạo ở KGB mà nghệ thuật nói dối và thao túng của Putin được hình thành, đặc biệt trong việc viết lại lịch sử. Cuối cùng, cũng phải đề cập đến việc Putin sử dụng vũ lực như một công cụ để cầm quyền. Nói Nga chỉ có thể hoạt động dựa vào sức mạnh quyền lực dường như có vẻ sáo rỗng, nhưng suy cho cùng thì đó là sự thật ! Ngược lại, châu Âu lại tránh sử dụng vũ lực. Đó là lý do tại sao chúng ta ngạc nhiên. Chúng ta đã mù quáng nghĩ rằng sẽ không phải sử dụng vũ lực nữa, rằng luật pháp đã được áp dụng và mọi người sẽ tuân thủ, kể cả trong việc giải quyết những xung đột.

Chúng ta giờ đây có còn mù quáng không ?

Sylvie Kauffmann : Cuộc xâm lược toàn diện Ukraina của Nga đã khiến chúng ta thức tỉnh. Tôi ngưỡng mộ phản ứng của chính phủ và người dân các nước phương Tây. Tôi nghĩ sự ủng hộ sẽ suy yếu trong mùa đông đầu tiên sau khi xung đột nổ ra, nhưng dư luận vẫn giữ vững quan điểm đó. Chúng ta cũng thấy điều đó trong việc tiếp nhận những người tị nạn và cách mà các phong trào cực hữu bớt bênh vực Nga. Không ai còn dám bảo vệ Putin nữa.

Tuy nhiên, từ 2 tháng qua, mọi thứ đã trở nên phức tạp hơn ở Hoa Kỳ. Tất nhiên, khả năng Trump trở lại có tác động rất lớn. Tại Washington, một số người nay lập luận rằng Ukraina không thể thắng cuộc chiến này về mặt quân sự, rằng chi phí cho cuộc chiến quá cao và tốt hơn hết là nên đàm phán ngay từ bây giờ. Nhưng chúng ta cần đặt ra một câu hỏi : tại sao cuộc phản công của Ukraina không mang lại kết quả như mong đợi ? Ukraina chiến đấu bằng binh lính của họ, nhưng với vũ khí của chúng ta. Thế mà chúng ta lại cung cấp vũ khí cho họ một

cách nhỏ giọt, và lần nào cũng đo lường nguy cơ leo thang quân sự. Ngoài ra, chúng ta cũng không có đủ vũ khí.

Từ hơn 1 năm qua, chúng ta đã biết là sắp hết đạn dược và không thực hiện kịp thời các biện pháp cần thiết để đẩy mạnh sản xuất vũ khí. Một lần nữa, chúng ta nghĩ rằng mọi chuyện sẽ được giải quyết ổn thỏa và Putin sẽ nhượng bộ. Đây là điều khiến tôi băn khoăn : chúng ta đã nhận thức được về chế độ này đến mức nào ? Trên thực tế, tôi sợ châu Âu sẽ lại bị Putin « *xỏ mũi* ».

Điều đáng lo nhất là chúng ta liên tục đề cập đến việc phải tốn bao nhiêu tiền để cung cấp vũ khí cho Ukraina. Đúng là chi phí rất đắt ! Nhưng có một chi tiết mà chúng ta không hề tính đến : thất bại ở Ukraina sẽ khiến chúng ta phải trả giá đến mức nào ? Các nhà lãnh đạo nợ dư luận và cử tri lời giải thích này : nếu chúng ta để Nga kiểm soát toàn bộ lãnh thổ mà họ đã xâm chiếm thì hậu quả sẽ ra sao ? Cần phải tăng cường khả năng phòng thủ ở sườn phía đông châu Âu, củng cố phần còn lại của Ukraina sẽ được sáp nhập vào Liên Âu, nhưng Matxcova sẽ tiếp tục sách nhiễu : tất cả những việc này sẽ làm tiêu tốn một khoản tiền khổng lồ. Sự thật sẽ phải được phơi bày. Điều đó cũng có nghĩa là một lần nữa, Putin thấy rằng chúng ta đang nhượng bộ và để ông ta thực hiện những lời đe dọa của mình. Ai sẽ là mục tiêu tiếp theo ?

Putin vẫn đang làm đúng theo những toan tính của ông, theo một lịch trình được thiết lập từ những năm đầu tiên lên cầm quyền, hay theo bà, ông ta đang « *tùy cơ ứng biến* » dựa theo tình hình chiến sự ?

Sylvie Kauffmann : Nhìn vào các quyết định của Putin, chúng ta thực sự có thể nói rằng ông ta vẫn đi theo con đường đã vạch sẵn. Khi lên nắm quyền vào năm 2000, ông đã tái lập trật tự nội bộ bằng cách nắm quyền kiểm soát các phương tiện truyền thông, đặt siloviki (lực lượng an ninh) vào các vị trí chiến lược... Đối với Putin, lập lại trật tự cũng có nghĩa là đối đầu với phương Tây mà ông nghi ngờ đang muốn bành trướng và gây chiến với Nga. Putin lúc nào cũng nghĩ như vậy. Nỗi ám ảnh « *phương Tây muốn tấn công Nga* » gia tăng theo năm tháng và giờ đây càng bị chi phối bởi hồ sơ Ukraina. Ngoài ra, Putin còn muốn tái lập sự thống trị của Nga đối với các vùng lãnh thổ đã mất sau khi Liên Xô sụp đổ. Đó hoàn toàn là tham vọng đế quốc, theo truyền thống lâu đời của chủ nghĩa đế quốc Nga. Trong cuốn sách, tôi kể lại cuộc

trò chuyện vào năm 2002 tại Matxcova giữa Vladimir Putin và đồng nhiệm Ba Lan lúc bấy giờ là Aleksander Kwasniewski, vào đầu nhiệm kỳ thứ nhất của Putin. Kwasniewski đã hỏi chủ nhân điện Kremlin về tham vọng khi làm tổng thống. Putin trả lời : « *Mục tiêu đầu tiên của tôi là khôi phục vị thế của Nga trên trường quốc tế và sau đó là xây dựng lại nước Nga vĩ đại.* » Putin đã có suy nghĩ như vậy từ năm 2002.

Vậy bước tiếp theo sẽ là gì ? Có thể sẽ là tái triển khai sự hiện diện hoặc ảnh hưởng của Nga ở khắp mọi nơi, như thời Liên Xô. Quá trình này bắt đầu bằng việc can thiệp quân sự vào Syria hồi năm 2015 để cứu chính quyền Assad và tìm lại chỗ đứng ở Trung Đông. Nga cũng đã trở lại châu Phi. Một lần nữa, phương Tây đã không đánh giá được tầm mức của những sự kiện này. Họ không nhận thức đủ nhanh về chiến lược bao gồm sự hiện diện của nhóm lính đánh thuê Wagner và các chiến dịch thông tin sai lệch góp phần hất cẳng Pháp ra khỏi một số quốc gia Tây Phi. Khi sử dụng lực lượng quân sự, tiến hành chiến tranh hỗn hợp hoặc chiến tranh thông tin, tham vọng của Putin vẫn là quay trở lại với chủ nghĩa bành trướng của Liên Xô ở mọi nơi trên thế giới, và liên minh với Trung Quốc và các chế độ độc tài khác chống lại trật tự quốc tế của thế giới tự do.

[Trung Quốc giúp Nga phá vỡ chiến dịch phản công 2023 của Ukraina như thế nào?](#)

Đăng ngày: 29/12/2023 - 16:13

Capture à partir de : [RFI](#)

Ukraina đã thất bại trong chiến dịch phản công giành lại các vùng đất bị Nga chiếm trong năm 2023. Trong lúc công luận tập trung vào chủ đề các viện trợ quân sự không đủ mức của phương Tây cho Kiev, hoặc chiến thuật bị chỉ trích là sai lầm của quân đội Ukraina, hậu thuẫn của Trung Quốc cho Matxcova đã ít được chú ý hơn nhiều.

Xe tải quân sự Trung Quốc. Ảnh minh họa.© Wikimedia

Khảo sát mới đây của một nhóm chuyên gia về an ninh quốc tế, dựa trên việc phân tích và tổng hợp các dữ liệu công khai, đăng tải trên trang mạng Atlantic Council, cho thấy các phương tiện lưỡng dụng dân sự/quân sự của Trung Quốc đã góp phần đáng kể vào việc giúp quân Nga phòng thủ thành công. Theo các tác giả, nếu vai trò hậu phương “có ý nghĩa sống còn” nói trên của Trung Quốc không được chỉ rõ, và nếu phương Tây và các đồng minh không có các biện pháp để hạn chế, nỗ lực “quốc tế” hậu thuẫn Ukraina trong cuộc kháng chiến chống xâm lược không thể dẫn đến thành công.

***

Chúng ta biết trong hai tháng 8 và tháng 9 năm 2022, Ukraina đã đạt được nhiều thắng lợi trong chiến dịch phản công đẩy lùi xâm lược Nga. Đối mặt với nguy cơ thảm bại, quân đội Nga bắt đầu chuyển sang thế phòng thủ với việc xây dựng “Phòng tuyến Surovikin” (tên của tướng Nga chỉ huy lực lượng Nga tại Ukraina). Phòng tuyến Surovikin bao gồm các chiến hào và các công sự phòng thủ kiên cố được coi là phương tiện chủ yếu đã giúp quân Nga kháng cự thành công trước cuộc phản công lần thứ hai, được khởi sự từ mùa hè năm 2023. Vào thời điểm đó, cuộc phản công của quân đội Ukraina mang lại nhiều kỳ vọng, nhiều người thậm chí tin tưởng quân Nga có thể bị đẩy lùi trở lại đường giới tuyến trước ngày 24/02/2021, tức trước cuộc xâm lăng.

Phòng tuyến Surovikin và máy xúc Trung Quốc

Tuy nhiên cũng chính vào thời điểm đó, nhiều hàng hóa lưỡng dụng dân sự/quân sự của Trung Quốc ồ ạt tràn vào Nga. Theo [điều tra được đăng tải trên The Atlantic Council](#), giữa tháng 11/2023, số lượng máy xúc của Trung Quốc xuất sang Nga hồi tháng 9/2022 đã tăng gấp ba lần so với cùng kỳ năm trước. Số lượng máy xúc Nga nhập khẩu tăng vọt trùng với thời điểm xây dựng phòng tuyến Surovikin.

Một điều tra của báo Mỹ Wall Street Journal cho thấy cả hai loại máy xúc đào dưới mặt đất và máy xúc dọn dẹp bề mặt đều được chuyển đến các khu vực tiền tuyến của Nga tại Ukraina. Thông thường mùa xây dựng dân dụng của Nga kéo dài từ khoảng tháng 3 đến tháng 10 hàng năm. Tuy nhiên, các chuyến hàng thiết bị đào hào của Trung Quốc chuyển đến Nga tiếp tục tăng cao trong suốt thời gian còn lại của mùa đông, chỉ giảm mạnh sau khi Ukraina bắt đầu chiến dịch phản công vào tháng 6/2023. Việc nhập khẩu thiết bị đào hào ngoài mùa

xây dựng dân dụng, là bằng chứng nữa cho thấy những vật liệu này được sử dụng cho mục tiêu quân sự.

Xe tải, "máy kéo" Trung Quốc... giúp Nga tăng cường phòng thủ chiều sâu

Trong cuộc can thiệp quân sự tại Ukraina, lực lượng chiếm đóng Nga rất ít sử dụng được đường sắt hoặc đường biển để tiếp tế, các vận tải cho chiến trường tại Ukraina, dựa nhiều vào xe tải do các công ty Trung Quốc cung cấp. Theo điều tra của Atlantic Council, xuất khẩu trong 8 tháng đầu năm 2023 của xe tải trọng tải hơn 20 tấn tăng 728% so với cùng kỳ năm ngoái. Tương tự, lượng "máy kéo" (tractor) của Trung Quốc xuất khẩu sang Nga, tức là các loại xe có "động cơ đốt trong" (diesel hoặc bán diesel), đã tăng từ 0 chiếc vào năm 2021 lên gần 48.000 chiếc cho đến tháng 9/2023.

Việc Trung Quốc ồ ạt xuất khẩu xe tải sang Nga có thể đã ngăn chặn được thảm bại của quân đội Nga. Nhìn chung, lượng nhập khẩu ô tô tăng mạnh, đặc biệt là xe tải hạng nặng, có thể đã cho phép ngành công nghiệp chiến tranh của Nga tiếp tục sản xuất các phương tiện quân sự, đóng vai trò quan trọng trong việc duy trì sức mạnh phòng thủ theo chiều sâu. KAMAZ, nhà sản xuất xe tải hạng nặng chủ chốt của Nga, đã bị bộ Tài Chính Mỹ trừng phạt. Việc nhập khẩu xe tải từ Trung Quốc có thể đã cho phép KAMAZ và các nhà sản xuất ô tô khác của Nga chuyển đổi dây chuyền sản xuất sang phục vụ nhu cầu quân sự của Nga về xe bọc thép và các phương tiện chiến tranh khác.

Ô bi Trung Quốc giúp Nga duy trì sản xuất xe tăng

Lượng nhập khẩu vòng bi tăng vọt từ Trung Quốc cũng có khả năng tạo điều kiện cho việc Nga tiếp tục duy trì việc sản xuất xe tăng. Một công trình của Thane Gustafson thuộc Đại học Georgetown cho thấy, ô bi là thiết bị quan trọng cho xe tăng và toa xe lửa. Nga vốn chủ yếu nhập khẩu ô bi từ phương Tây. Tuy nhiên, do các lệnh trừng phạt, Nga ngày càng chuyển sang nhập khẩu vòng bi chất lượng thấp hơn từ Trung Quốc, cả trực tiếp và gián tiếp. Tổng xuất khẩu vòng bi của Trung Quốc sang Nga tính đến thời điểm hiện tại đã tăng 345% so với cùng kỳ năm 2021. Trong khi đó, xuất khẩu của Trung Quốc sang Kyrgyzstan tăng đến 2.492%. Mặc dù có thể thị trường nội địa Kyrgyzstan đột nhiên cần đến vòng bi, nhưng khả năng này là rất thấp, bởi vòng bi Trung Quốc đa số ngay lập tức được tái xuất sang Nga.

Theo một báo cáo gần đây của tờ New York Times, sản lượng xe tăng hàng năm của Nga đã tăng gấp đôi so với mức trước chiến tranh và hiện ở mức 200 xe tăng. Việc xuất khẩu vòng bi của Trung Quốc đã có thể trực tiếp hoặc gián tiếp tạo điều kiện thuận lợi cho sự gia tăng sản xuất xe tăng của Nga, cho dù nhóm điều tra không thể chứng minh dứt khoát điều này.

Mặc dù vòng bi do Trung Quốc sản xuất có chất lượng thấp hơn so với các loại vòng bi tương đương của phương Tây, nhưng cũng đủ để giúp Nga duy trì việc sản xuất vũ khí trong giai đoạn này của cuộc chiến. Trong hiện tại, xe tăng của Nga đang được sử dụng cho các nhiệm vụ phòng thủ tĩnh và phản công cục bộ, “đòi hỏi ít khát khe hơn” về mặt kỹ thuật, có nghĩa là ít cần đến các linh kiện cao cấp hơn so với các chiến dịch tấn công tốc độ cao và liên tục trên khoảng cách xa.

Ngăn dòng hàng Trung Quốc phục vụ cỗ máy chiến tranh Nga thế nào?

Báo cáo công bố trên trang mạng Atlantic Council (dựa trên dữ liệu tháng 4/2023) cũng cho biết Trung Quốc đã tăng gấp đôi lượng xuất khẩu mạch tích hợp trực tiếp sang Nga so với năm 2021. Mạch tích hợp của Trung Quốc góp phần duy trì hoạt động sản xuất phục vụ chiến tranh của Nga bất chấp các trừng phạt quốc tế. Ngoài các thiết bị điện tử do Trung Quốc sản xuất, Trung Quốc còn xuất khẩu sang Nga các linh kiện do phương Tây sản xuất, dùng cho mục đích quân sự. Theo một nghiên cứu của Viện Kinh tế Kiev, các linh kiện do phương Tây sản xuất chiếm phần lớn công nghệ lưỡng dụng mà Nga nhập khẩu từ Trung Quốc và Trung Quốc cũng là nước trung gian chủ yếu giúp Nga nhập khẩu chất bán dẫn được sản xuất ở nơi khác.

Làm thế nào để ngăn chặn dòng hàng hóa Trung Quốc hỗ trợ cỗ máy chiến tranh của điện Kremlin chống Ukraina? Theo nhóm điều tra của Atlantic Council, chống lại hàng xuất khẩu lưỡng dụng của Trung Quốc sang Nga là vấn đề rất nan giải, do “quy mô của nền kinh tế Trung Quốc, sự thù địch của Bắc Kinh đối với trật tự quốc tế do Washington và Bruxelles lãnh đạo”, cũng như những thách thức mà “các nền dân chủ hiến định” phải đối mặt. Các lệnh trừng phạt và kiểm soát xuất khẩu hiện tại của Hoa Kỳ và Liên Âu không cung cấp các thẩm quyền pháp lý hoặc các công cụ chính sách để ảnh hưởng trực tiếp đến hầu hết hoạt động thương mại nói trên. Việc hạn chế dòng

hàng hóa lưỡng dụng xuất khẩu từ Trung Quốc sang Nga sẽ đòi hỏi các cơ chế mới từ phía phương Tây, hoặc phương Tây thuyết phục được Bắc Kinh chủ động hạn chế dòng hàng hóa này.

Cơn ác mộng châu Âu : Ukraina sụp đổ và Trump đắc cử

Đăng ngày: 06/01/2024 - 21:04

Capture à partir de : [RFI](#)

Le Point mô tả tại miền đông Ukraina, trước quân Nga đông hơn gấp nhiều lần, lực lượng Ukraina thiếu cả người lẫn vũ khí, đạn dược và hình dung ra kịch bản « *Nếu Ukraina sụp đổ* ». Trả lời *The Economist*, tổng thống Zelensky cho biết Crimée và Hắc Hải sẽ trở thành trung tâm cuộc chiến năm 2024. Về nguy cơ ông Trump quay lại Nhà Trắng, các tuần báo cho rằng Dân Chủ cần giúp Biden tranh cử, châu Âu phải chuẩn bị tự lực đối phó với Putin.

Một quân nhân Ukraina thuộc lữ đoàn cơ giới 93 rũ tuyết ra khỏi lưới nguy trang ở gần tiền tuyến vùng Donetsk, ngày 25/12/2023. REUTERS - THOMAS PETER

Quá thiếu vũ khí, địch đông gấp ba, làm thế nào chiến đấu ?

Phóng sự của *Le Point* mô tả « *Tại miền đông Ukraina, nỗi lo thất bại* ». Trước quân Nga đông hơn gấp nhiều lần, lực lượng Ukraina thiếu cả người lẫn vũ khí và đạn dược, tinh thần xuống thấp hơn bao giờ hết. Những căn nhà không người ở được các quân nhân dùng làm hậu cứ, ở cách chiến tuyến khoảng hai chục cây số. Sacha, một viên chỉ huy trẻ bị kẹt lại từ ba ngày qua vì xe hư cho biết tiểu đoàn của anh đã tan rã, và do không có đạn, những người lính cuối cùng chết trong chiến hào trên đồi Bakhmut.

Trên toàn mặt trận miền đông vào đầu mùa đông này, lực lượng Ukraina thối nát và thiếu thốn vũ khí. Nhờ đông đảo hơn, quân Nga gặm nhấm dần lãnh thổ, tình hình cũng nguy ngập như những ngày đầu cuộc xâm lăng. Từ mùa thu, đạn dược và xe tăng bắt đầu thiếu,

Nga tăng cường tấn công. Các chiến binh sau thời gian chiến đấu không ngơi nghỉ muốn được về thăm nhà nhưng không có người thay.

Xa hơn về phía Kreminna, hai người lính xe tăng cứ mỗi hai ba ngày lại đưa chiếc T-64 thời Liên Xô khỏi nơi nguy trang chạy ra phía tiền tuyến. Do thiếu đạn 125 ly, họ chỉ được bắn hai hoặc ba quả, vào những mục tiêu được chọn lựa cẩn thận. Những khẩu Himars của Mỹ và Howitzers của Đức được sử dụng để giải phóng Kharkiv nay đã hao mòn cần sửa chữa.

Những vũ khí tân tiến do đồng minh viện trợ được dành để phá hủy các kho đạn, sở chỉ huy địch chứ không đưa ra trực tiếp nơi mặt trận miền đông. Có khi nhận được đạn nhưng lại không có đại bác phù hợp để bắn, còn quân Nga có trữ lượng đạn dồi dào thời xô-viết. Nga lợi dụng ưu thế này để pháo kích không ngơi nghỉ cả ngày lẫn đêm, từ Kupiansk, Kreminna, Bakhmut cho đến Avdiivka và Marinka. Về phía lính Nga tinh thần cũng đã xuống rất thấp trước số tử trận quá cao, theo như những người bị bắt thổ lộ.

Ukraina chỉ là bữa điểm tâm của Putin

Trả lời phỏng vấn báo *De Morgen* của Bỉ, nhà chính trị học Bulgari, Ivan Krastev nhấn mạnh « *Hoặc chúng ta để cho Ukraina hội nhập vào không gian an ninh châu Âu, hoặc là thua cuộc* ». Tuần báo *Courrier International* trích đăng bài viết. Chuyên gia Krastev cho rằng Putin chỉ coi Ukraina là bữa điểm tâm, và sẽ gửi quân đội của ông ta đi dùng bữa trưa ở một nước khác.

Cuộc xâm lăng Ukraina không chỉ tạo ra hố sâu giữa Nga và phương Tây, mà còn gây chia rẽ ở Đông Âu. Theo ông, trong thế kỷ 21, không phải trục Pháp-Đức mà là trục Đức-Ba Lan sẽ quyết định phương hướng của Liên Hiệp Châu Âu. Trọng tâm của EU chuyển về phía đông, nhất là nếu có sự tham gia của Ukraina, khi đó tất cả các nước Đông Âu hiện đang hưởng lợi từ quỹ chung của Liên hiệp sẽ trở thành người đóng góp, và như vậy cần bàn luận về vai trò tích cực mà các nước này sẽ giữ.

Kẻ xâm lăng chiến thắng : Cơ ác mộng !

Trên *Le Point*, chuyên gia Bruno Tertrais, phó giám đốc Quỹ Nghiên cứu Chiến lược hình dung ra kịch bản « *Nếu Ukraina sụp đổ* ». Đây sẽ là cơ ác mộng cho toàn châu Âu. Tháng 10/2025. Trong một cơ sở quân sự gần Zaporijia, tổng thống lâm thời Ukraina ký hiệp định đình

chiến với tổng tham mưu trưởng quân đội Nga. Quân Nga tiến vào miền đông nam, đông bắc, chiếm Kharkiv và Odessa, chặn mất lối ra biển và cửa ngõ đi vào châu Âu. Vladimir Putin đắc thắng loan báo « thất bại của phương Tây » và « chiến thắng thứ nhì trước phát-xít ».

Một cuộc diễn binh trên Quảng trường Đỏ được chuẩn bị. FSB đang lo xây dựng khoảng 30 công trình dọc theo dòng sông Dniepr, các trại tù và địa điểm tra tấn được dựng lên. Các công ty Trung Quốc phụ trách việc tái thiết đất nước. Ở các biên giới phương Tây, hơn một chục trại tị nạn khổng lồ do Liên Hiệp Châu Âu tài trợ tiếp đón những người chạy loạn, đã lên đến mấy trăm ngàn, hàng ngàn trẻ em Ukraina bị bắt đưa sang Nga.

Khởi đầu cho hàng loạt vụ cá lớn nuốt cá bé

Một Ukraina bị Nga chinh phục sẽ là một Belarus mới, một hố đen ở trung tâm châu Âu, với vô số hậu quả từ áp lực di dân cho đến đủ loại buôn lậu. Và chắc chắn Kremlin không dừng lại ở đây. Một khi quân đội Nga được củng cố lại, Matxcova lần đầu tiên từ 40 năm qua sẽ trở thành mối đe dọa trực tiếp cho châu Âu, vì với Putin, biên giới nước Nga « *không dừng lại ở bất kỳ nơi nào* ».

Tác động sẽ lan tràn trên toàn hành tinh, Trung Quốc được khuyến khích chiếm Biển Đông và tất nhiên là Đài Loan. Ngoại trưởng Ukraina đã cảnh báo, trong hoàn cảnh đó, nguy cơ « *không phải là Đệ tam Thế chiến mà là nhiều Đệ nhất Thế chiến : những cuộc chiến tranh nóng giữa các nước, kẻ mạnh cảm thấy có thể thủ lợi trước các láng giềng nhỏ yếu* ». Những nước lưng chừng như Brazil, Ấn Độ, Nam Phi nhìn thấy giả thiết phương Tây suy sụp là đúng, và tìm cách quy phục các ông chủ mới của thế giới.

Thế nhưng theo tác giả, Ukraina vẫn có thể chiến thắng, vừa bằng cuộc chiến tiêu hao vừa bằng sự khôn ngoan. Đó là buộc Nga phải trả cái giá đắt nhất mỗi lần toan đánh chiếm, và làm cho Matxcova không còn kiểm soát nổi Crimée. Mỹ cần giúp Kiev tấn công vào sâu lãnh thổ Nga, Đức chuyển giao những hỏa tiễn Taurus cho việc này. Tổng thống Emmanuel Macron có lý khi nói rằng : « *Không thể chấp nhận Nga thắng ở Ukraina. Chúng ta phải sát cánh với Ukraina, vì tại đó khả năng sống trong bình an của chúng ta được định đoạt* ».

Zelensky : Crimée và Hắc Hải là trọng tâm năm 2024

Đặc biệt *The Economist* có bài phỏng vấn ông Volodymyr Zelensky trong ngày đầu năm mới, được đặt tựa là « *Cuộc chiến của ý chí* ». Tổng thống Ukraina vẫn tự tin, bất chấp dự báo một năm đen tối phía trước. Zelensky tức giận không phải vì kẻ địch thành công – ông không nghĩ như vậy – hay vì quân đội Ukraina không tiến được trên chiến trường, nhưng vì sự dao động của một số đồng minh và sự thờ ơ của một số đồng bào mình. Theo ông, phương Tây đã mất đi cảm giác khẩn cấp và nhiều người Ukraina không thấy mối đe dọa cho sự hiện hữu.

Thực tế quân Nga chết như rạ ở Avdiivka, và theo tình báo Anh nếu tiếp tục nhịp độ hiện nay, đến 2025 có đến nửa triệu lính Nga thương vong. Ông nhấn mạnh, quân đội của Putin không chiếm được thêm một thành phố lớn nào trong năm 2023, trong khi Ukraina thành công trong việc phá vỡ phong tỏa của Nga trên Hắc Hải để xuất khẩu nhiều triệu tấn ngũ cốc và có được một con đường mới chạy dọc theo duyên hải phía nam. Về những lời kêu gọi đàm phán, Volodymyr Zelensky không thấy « *bất kỳ tiến bộ nào về phía Nga* », ngược lại, Ukraina phải chịu đựng những đợt không kích ác liệt chưa từng thấy.

Ông nói rất ít về ý định của Kiev trong năm 2024 vì những rò rỉ về cuộc phản công mùa hè năm ngoái đã giúp Matxcova chuẩn bị phòng thủ. Nhưng theo Zelensky, Crimée và Hắc Hải sẽ trở thành trung tâm cuộc chiến. Việc cô lập bán đảo sẽ làm suy giảm năng lực quân sự của Nga và các cuộc tấn công xuất phát từ khu vực này. Có đến 1/5 Hạm đội Hắc Hải đã bị tiêu diệt chỉ trong vòng bốn tháng qua. Thành công còn phụ thuộc vào sự hỗ trợ quân sự của các đối tác phương Tây. Nếu nhận được Taurus, hỏa tiễn hành trình tầm xa, Ukraina có thể phá hủy cầu Kertch trị giá 4 tỉ đô la và tách biệt Crimée khỏi Nga.

Biden, cỗ máy ra đời năm 42 vẫn chạy đều năm 24 ?

Về cuộc bầu cử tổng thống Mỹ sẽ ảnh hưởng không chỉ đến số phận của Ukraina mà cả tình hình thế giới, *The Economist* ghép hình ông Joe Biden bên cạnh một chiếc xe hơi cổ lỗ sĩ, chơi chữ « *Made in 42, vẫn hoạt động vào năm 24 ?* » (đương kim tổng thống sinh năm 1942 và vẫn hy vọng tái đắc cử trong năm 2024). Tuần báo nhận định « *Người được cho là sẽ chặn đứng Donald Trump là một ông cụ 81 tuổi không được lòng dân* ».

Nhiều người nghĩ rằng ông Biden chỉ làm tổng thống một nhiệm kỳ. Nhưng Biden thực sự tin rằng nước Mỹ cần đến mình vì ông chứng tỏ

đã thắng được Trump. Cũng như nhiều người Cộng Hòa tuy không ưa Donald Trump nhưng không lật đổ được hay không dám chỉ trích ông Trump, phe Dân Chủ cũng hèn nhát và đồng lõa – theo tuần báo Anh. Trong khi tỉ lệ tín nhiệm của Biden giảm dần, 91 cáo buộc nhắm vào Trump cho đến nay chỉ làm cho cựu tổng thống mạnh hơn.

Tốt nhất, Joe Biden nên rút lui ? Còn đến 10 tháng nữa mới đến bầu cử và Dân Chủ không thiếu người tài. Thế nhưng tìm người thay Biden lúc này sẽ là bất cần. Đảng Dân Chủ sẽ phải cấp tốc tổ chức bầu cử sơ bộ vì thời hạn nộp đơn ứng cử tại nhiều tiểu bang đã trôi qua, và phải tổ chức một loạt tranh luận giữa các ứng cử viên. Cần nhớ rằng hồi năm 2020, có đến 29 người ra tranh cử. Người được cho là có nhiều khả năng thắng nhất như Bernie Sanders thì đã quá già, phó tổng thống Kamala Harris « trẻ » hơn dù sắp 60, thì năng lực lại hạn chế. Cơ hội để bà Harris đánh bại được Trump còn thấp hơn cả Biden.

Như vậy đảng Dân Chủ cần tập trung cho Joe Biden. Kinh tế Mỹ đầy hứa hẹn, tiền lương tăng, việc làm không thiếu, nên cần có chiến dịch tranh cử năng động. Nhưng Biden không phát biểu hùng hồn như Trump, trong khi đối thủ có khả năng biến những cuộc mít-tinh thành những buổi trình diễn sôi động. Joe Biden cần một ai đó có thể thu hút đám đông và lên truyền hình thay mình. Người này không phải là bà Harris. Bà có thể phục vụ cho đảng và đất nước, ngăn chặn Donald Trump bằng cách rút khỏi nhiệm kỳ thứ nhì, để cho Biden chia sẻ trách nhiệm với một phó tổng thống khác xông xáo hơn. Dù gì đi nữa, Joe Biden cần sự giúp đỡ của một đội quân Dân Chủ nhiệt thành, sẵn sàng sát cánh vận động cùng ông.

Nếu Trump đắc cử, châu Âu có thể đơn độc trước Putin

Le Point đăng ảnh cựu tổng thống Mỹ với dòng tựa « *Trump, mối đe dọa* » và đặt câu hỏi « *Châu Âu sắp sửa đơn độc trước Putin ?* ». Tuần báo cũng dành chuyên đề về « *Cái bóng của Trump lượn lờ trên châu Âu* », đặt câu hỏi : Nếu năm 2024 Donald Trump được bầu làm tổng thống Mỹ, chuyện gì sẽ xảy ra ? Mọi thất vọng đều có thể, không chỉ Ukraina bị bỏ rơi, mà châu Âu cũng có thể bị Trump để mặc cho « mini Sa hoàng » Putin, và bên cạnh đó là « vua Hồi giáo kiểu mới » Erdogan, tung hoành.

Chuyên gia chiến lược quốc phòng Michael O'Hanlon của Hoa Kỳ nói rằng chỉ có thể tin vào tuyên bố của Donald Trump là có thể kết thúc

chiến tranh Ukraina chỉ trong vòng một ngày, nếu ông từng thành công với Bắc Triều Tiên trước đó. Trump tự đánh giá quá cao khả năng gây ảnh hưởng với Vladimir Putin. Ông chủ điện Kremlin có thể đòi hỏi điều kiện hòa bình là được giữ lại những lãnh thổ đang chiếm giữ hiện nay, và Ukraina không bao giờ gia nhập NATO.

Về giả thiết Trump rút khỏi NATO, đã từng có việc tổng thống rút khỏi một hiệp ước đã được Thượng Viện phê chuẩn. Chẳng hạn ông Bush với hiệp ước chống vũ khí đạn đạo ABM, Biden với hiệp ước lực lượng quân sự quy ước ở châu Âu FCE. Nhưng có thể Trump hành động theo cách khác, vì không có hiệp ước nào quy định Mỹ phải bố trí 10.000 quân ở Anh, 30.000 ở Hàn Quốc hay 40.000 ở Nhật Bản. Donald Trump không chống lại mọi liên minh mà chỉ muốn quyết định với những ai là bạn bè, tất cả đều mang tính cá nhân. Trump thích thủ tướng Nhật Shinzo Abe nhưng ghét tổng thống Hàn Moon Jae In. Tại châu Âu, Trump làm bạn với một số nhà lãnh đạo nhưng không ưa bà Merkel hay ông Macron.

Kịch bản tệ hại nhất là một kẻ xâm lăng nghĩ rằng Hoa Kỳ sẽ không bảo vệ một đồng minh vì Trump không thích nguyên thủ nước đó. Trump không bị hạn chế bởi các luật lệ ngoại giao truyền thống. Về phía châu Âu, *Le Point* cho rằng phải tập trung cho tự lực tự cường. Trong số các vấn đề hiện nay có vũ khí : trong Liên Hiệp Châu Âu có đến 17 loại chiến xa trong khi Mỹ chỉ có một, 20 loại chiến đấu cơ còn Mỹ có 6. Ở tuyến đầu trước Putin, Ba Lan phải tự vũ trang bằng vũ khí mua của Mỹ và Hàn Quốc. Không dễ gì trong vòng vài năm rút ngắn được nửa thế kỷ đã ngủ quên.

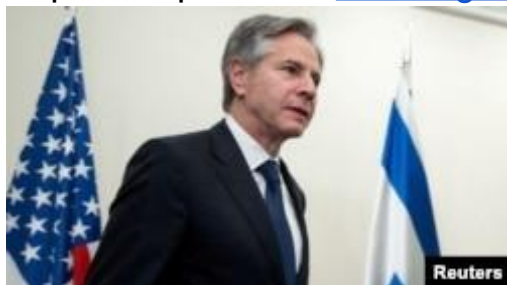

[Phương Tây tìm cách ngăn xung đột ở Gaza lan rộng](#)

07/01/2024

Reuters

Capture à partir de : [voatiengviet](https://voatiengviet.com)

Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken.

Các nhà ngoại giao hàng đầu của Mỹ và châu Âu hôm 7/1 đã tìm cách để giữ cho cuộc chiến ở Gaza không lan rộng ở khu vực Trung Đông

đầy biến động, nhưng ba tháng sau khi cuộc xung đột bắt đầu, tình trạng đổ máu nhiều hơn đã cho thấy rõ những khó khăn mà họ phải đối mặt.

Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken và nhà ngoại giao hàng đầu của Liên minh Châu Âu, Josep Borrell, đang có những chuyến đi riêng rẽ tới khu vực để cố gắng ngăn chặn sự lan rộng của cuộc chiến sang Lebanon, Bờ Tây và các tuyến đường vận chuyển trên Biển Đỏ, nơi lực lượng Houthi của Yemen có liên hệ với Iran thề sẽ tiếp tục tấn công cho đến khi Israel ngưng chiến dịch ở vùng đất Palestine.

Ông Blinken, người đã ở Jordan hôm 7/1 và cũng sẽ tới Israel, Bờ Tây, Qatar, Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất, Ả Rập Saudi và Ai Cập trong chuyến đi thứ tư tới khu vực, cho biết: “Chúng tôi tập trung cao độ vào việc ngăn chặn cuộc xung đột này lan rộng”.

Vua Abdullah của Jordan kêu gọi ông Blinken sử dụng ảnh hưởng của Washington đối với Israel để thúc ép nước này ngừng bắn ngay lập tức, đồng thời cảnh báo ông về “những hậu quả thảm khốc” của chiến dịch quân sự tiếp diễn của Israel, một tuyên bố của cung điện cho biết.

Bất chấp mối lo ngại toàn cầu về sự chết chóc và tàn phá ở Gaza cũng như áp lực quốc tế về một lệnh ngừng bắn, dư luận Israel vẫn kiên quyết ủng hộ chiến dịch nhằm tiêu diệt nhóm Hamas đang cai trị Gaza, mặc dù tỷ lệ ủng hộ dành cho Thủ tướng Benjamin Netanyahu đã giảm mạnh .

Ông chưa nhận trách nhiệm về những sai sót an ninh đã cho phép Hamas tấn công miền nam Israel vào ngày 7 tháng 10. Nhưng ông thề sẽ tiếp tục thực hiện hành động trả đũa.

"Chiến tranh không được dừng lại cho đến khi chúng ta đạt được tất cả các mục tiêu - loại bỏ Hamas, trao trả tất cả các con tin và đảm bảo rằng Gaza sẽ không còn là mối đe dọa đối với Israel. Tôi nói điều này với cả kẻ thù và bạn bè của chúng ta", ông Netanyahu cho biết khi bắt đầu cuộc họp nội các hàng tuần hôm 7/1.

Theo các quan chức Israel, khoảng 1.200 người đã thiệt mạng và 240 người bị bắt làm con tin vào ngày 7/10. Hơn 100 con tin được cho là vẫn đang bị Hamas bắt giữ.

Theo các quan chức y tế Palestine hôm 7/1, cuộc tấn công của Israel đã giết chết 22.835 người Palestine. Người phát ngôn Bộ Y tế Gaza

Ashraf Al-Qidra cho biết khoảng 113 người Palestine đã thiệt mạng và 250 người khác bị thương trong các cuộc tấn công riêng rẽ của Israel vào Gaza trong 24 giờ qua.

[Ngày 6 tháng 1 đã cho tôi thấy rõ điều gì](#)

Capture à partir de :[baotienndan](#)

[The Atlantic](#)

Tác giả: **Nancy Pelosi**

Nguyễn Bình Phương, biên dịch

7-1-2024

Ảnh: Nancy Pelosi, cựu Chủ tịch Hạ viện Mỹ. Nguồn: Wikimedia

Ngày 6 tháng 1 là ngày được luật pháp Hoa Kỳ quy định để Quốc hội kiểm phiếu đại cử tri trong cuộc bầu cử tổng thống. Đây là một dịp đầy kịch tính với những yêu cầu cụ thể: Sự an toàn của những chiếc hộp gỗ chứa chứng chỉ Cử tri đoàn của các tiểu bang; thời điểm diễn ra phiên họp lưỡng viện Quốc hội, được triệu tập lúc 1 giờ chiều; các quy tắc chính xác quy định rằng cuộc tranh luận về sự phản đối việc kiểm phiếu nếu có, sẽ diễn ra “rõ ràng và chính xác”.

Vào ngày 6 tháng 1 năm 2021, con gái tôi là Alexandra đã đưa hai cậu con trai đến Điện Capitol để chứng kiến sự kiện lịch sử chuyển giao quyền lực một cách ôn hòa này. Các cháu ngoại tôi đã chứng kiến lịch sử ngày hôm đó, tiếc là không phải lịch sử mà mọi người mong đợi.

Cựu tổng thống từ lâu đã dự định hủy bỏ kết quả bầu cử, gieo rắc nghi ngờ về kết quả ngay cả trước khi những lá phiếu được bầu và rồi tranh tụng tại tòa về kết quả. Vì vậy, trước phiên họp chung, chúng tôi đã chuẩn bị cho khả năng xảy ra chuyện phản đối kết quả Cử tri đoàn của các thành viên Cộng hòa trong Quốc hội. Rõ ràng là kết quả từ Arizona, Nevada, Georgia, Pennsylvania, Michigan và Wisconsin sẽ là mục tiêu bị tấn công. Dân biểu Jamie Raskin của Maryland đã lên

chiến lược với các thành viên Quốc hội từ các bang đó về cách chúng ta sẽ đối phó và đánh bại những phản đối tại Hạ viện, dựa trên dữ kiện và luật pháp.

Phiên họp chung ngày 6 tháng 1 được Phó Tổng thống triệu tập vào lúc một giờ. Sự phản đối đầu tiên của đảng Cộng hòa xảy ra với kết quả từ tiểu bang Arizona. Vào giữa cuộc tranh luận đó, vào khoảng 2:15 chiều, nhân viên an ninh của tôi chạy đến ghế Chủ tịch và nói với tôi rằng, tôi phải rời đi ngay lập tức. Chúng tôi rời đi quá nhanh đến nỗi thậm chí tôi không có thời gian mang theo điện thoại di động.

Thất bại trong việc lật ngược kết quả bầu cử tại tòa án hoặc tại Quốc hội, tổng thống đã dùng đến biện pháp dấy loạn tại Điện Capitol. Một đám đông bạo lực — bị kích động bởi cuộc biểu tình “Ngăn chặn Trộm cắp” (Stop the Steal) do cựu tổng thống tổ chức — đã kéo đến Điện Capitol, vượt qua hàng rào cảnh sát bên ngoài và tiến tới nhiều lối vào tòa nhà. Đập vỡ cửa sổ và phá cửa ra vào, họ xông vào bên trong, tìm cách cản trở quá trình chuyển giao quyền lực một cách ôn hòa.

Hơn 2.000 kẻ bạo loạn đã tiến vào bên trong tòa nhà. Một số người trong đám đông đã hét lên “Hãy treo cổ Mike Pence” – tức giận vì phó tổng thống đã từ chối tuân theo mệnh lệnh quái đản của cựu tổng thống nhằm lật ngược kết quả bầu cử. Cùng lúc đó, một đám đông khổng lồ tụ tập bên ngoài văn phòng của tôi và hô vang “Nancy, Nancy, Nancy”, thậm chí còn la hét muốn bắn một viên đạn vào đầu tôi.

Tôi rất nể phục lòng can đảm của Cảnh sát Điện Capitol và Cảnh sát Thủ đô, bảo vệ ngôi đền dân chủ của chúng ta và bảo vệ những người dân bên trong. Đáng buồn thay, 140 cảnh sát đã bị những kẻ bạo loạn gây thương tích. Nhiều người chịu những vết sẹo lâu dài về thể chất và tinh thần. Một số sĩ quan sau đó đã mất mạng.

Tôi lo sợ cho những anh hùng thực thi pháp luật đó, cũng như lo sợ cho các thành viên của mình, các nhân viên quốc hội, những nhân công làm việc tại Điện Capitol, giới báo chí và những người khác hiện diện ngày hôm đó. Những câu chuyện của họ thật đau lòng — và thể hiện lòng dũng cảm phi thường.

Vì COVID, không phải tất cả các thành viên đều có thể tham gia trực tiếp tại phòng họp của Hạ viện. Dân biểu Jason Crow của Colorado đang ở trong phòng trưng bày cùng một nhóm dân biểu và các nhà

báo vào lúc tòa nhà bị xâm nhập. Từng là Biệt động quân, anh ta lập tức hành động, bảo họ bỏ lại đồ đạc, nằm rạp xuống sàn và bò về phía một ô cửa an toàn nơi có lối thoát. Khi đám đông bên ngoài đập cửa – một số người nói rằng nó nghe như tiếng búa nện – anh ta thậm chí còn chuẩn bị cho họ sử dụng những cây bút làm vũ khí nếu cần. Tất nhiên, Jason là người cuối cùng rời khỏi phòng trưng bày.

Tôi được nghe lại một cách chi tiết đến đau lòng về những gì nhóm nhân viên của riêng tôi đã phải chịu đựng vào ngày hôm đó. Những nhân viên trẻ này – một số người có tinh thần công dân và yêu nước nhất mà bạn có thể gặp – suýt phải đối mặt với những kẻ bạo loạn. Trong hai tiếng rưỡi, họ thu mình trong một phòng họp nhỏ sau cánh cửa khóa và vật chắn, đèn tắt và hoàn toàn im lặng. Khi những kẻ man rợ cố gắng xông vào, nhân viên của tôi buộc phải liên tưởng đến khả năng họ có thể không bao giờ gặp lại những người thân yêu của mình nữa.

Các lãnh đạo của Quốc hội được đưa đến Fort McNair. Khi rời Điện Capitol, tôi liên tục hỏi liệu Vệ binh Quốc gia có được triệu tập hay không, một thẩm quyền dành riêng cho nhánh hành pháp. Trong khi thống đốc của mọi tiểu bang có quyền huy động Lực lượng Vệ binh Quốc gia của riêng họ thì Lực lượng Vệ binh Quốc gia của Thủ đô nằm dưới sự kiểm soát của Bộ Quốc phòng — và tận cùng là của tổng tư lệnh.

Khi tôi đến Fort McNair, rõ ràng là chưa có ai triển khai Lực lượng Vệ binh Quốc gia đến Điện Capitol. Khi Thượng nghị sĩ Chuck Schumer cùng tôi xem truyền hình đưa tin về cuộc nổi dậy đang diễn ra, chúng tôi bắt đầu thực hiện các cuộc gọi khẩn cấp tới chính quyền.

Tôi đã liên lạc với Bộ trưởng Lục quân Ryan McCarthy, và nhận ra ông quá sức bình thản. Đáp lại lời khẩn cầu tiếp cứu của chúng tôi, ông ta nói: *“Thôi, tôi phải báo cáo với sếp. Điều đó cần có thời gian. Tôi không biết chúng tôi có thể làm gì”*. Một câu trả lời thật kinh hoàng.

Trong khi Ngũ Giác Đài tỏ ra lè mề, Chuck, Dân biểu Steny Hoyer và tôi đã gọi điện cho các thống đốc tiểu bang Virginia và Maryland để yêu cầu họ giúp đỡ. Lực lượng công lực và Vệ binh Quốc gia Virginia bắt đầu đến Thủ đô vào khoảng 3:15 chiều, và Maryland cũng hợp tác.

Chuck, Thượng nghị sĩ Mitch McConnell, và tôi sau đó liên lạc với cấp trên của Ryan McCarthy, Quyền Bộ trưởng Quốc phòng Christopher

Miller, để xin thêm quân tiếp viện. Mitch khẩn khoản rằng Lực lượng Vệ binh Quốc gia “cần đến đó thật nhanh chóng, bạn hiểu không?” Tôi yêu cầu một câu trả lời: “*Cứ giả dụ là Ngũ Giác Đài hoặc tòa Bạch Ốc hoặc một thực thể nào khác đang bị bao vây*”. Tuy nhiên, Miller vẫn trì hoãn.

Vài giờ sau, Điện Capitol cuối cùng đã được phục hồi an ninh. Mặc dù có đề nghị rằng chúng tôi tiếp tục buổi chứng nhận kết quả bầu cử từ Fort McNair vì lý do an ninh, nhưng chúng tôi vẫn giữ mục tiêu là quay trở lại Điện Capitol vào đêm hôm đó để hoàn thành việc kiểm phiếu. Cả thế giới đã chứng kiến nọc độc “Stop the Steal” (“Ngăn chặn Trộm cắp”) hèn hạ mà tổng thống đang thúc đẩy và chuyện bạo động mà nó đã gây ra. Điều quan trọng là chúng tôi phải tiếp tục thực hiện nhiệm vụ của mình tại Điện Capitol của Hoa Kỳ để người dân Mỹ, cũng như thế giới có thể nhìn thấy.

Khoảng 9 giờ tối, tôi quay lại ghế Chủ tịch, cầm búa (*) và ra lệnh cho Hạ viện tái họp. Tôi đọc một tuyên bố ngắn gọn: “*Những kẻ đã hă hê tham gia vào việc xúc phạm ngôi đền dân chủ này của chúng ta... công lý sẽ được thực thi*”. Và tôi đã thề rằng Quốc hội sẽ “*là một phần của lịch sử cho thế giới thấy nước Mỹ được tạo nên như thế nào.*”

Hạ viện tiếp tục tranh luận về sự phản đối trên kết quả của Arizona, đang diễn ra trước khi chuyện kinh hoàng kia ập đến. Ngay cả sau khi trải qua việc tự lập rào phòng thủ trong văn phòng của mình, trốn chui dưới bàn ghế và chứng kiến quá nhiều đau đớn và tổn thương, đại đa số đảng viên đảng Cộng hòa tại Hạ viện vẫn bỏ phiếu chống lại kết quả bầu cử ở Arizona—bao gồm Kevin McCarthy và Steve Scalise, những người đã lắng nghe tại Fort McNair khi Mitch, Chuck và tôi cầu xin Lực lượng Vệ binh Quốc gia.

Rất may, 303 Dân biểu Hạ viện đã bỏ phiếu chống lại sự phản đối và nó đã thất bại. Bạn có thể tin được không, kể đến đảng Cộng hòa lại quyết định đưa ra thách thức đối với kết quả từ Pennsylvania. Thượng viện bác bỏ phản đối của Pennsylvania mà không cần tranh luận, nhưng Hạ viện phải trải qua thêm hai giờ tranh luận trước khi cuối cùng bỏ phiếu bác bỏ được phản đối đó.

Khuya hôm đó, Phó Tổng thống Pence chính thức ghi nhận số phiếu bầu từ tất cả các bang và tuyên bố Joe Biden là người chiến thắng trong cuộc bầu cử tổng thống năm 2020. Khi chúng tôi cùng đứng ở bục phát biểu tại Hạ viện trong phiên họp chung, tôi đã cảm ơn và

khen ngợi Pence vì đã can đảm làm những điều đúng đắn, vì đã tôn trọng lời tuyên thệ nhậm chức của ông ấy là “ủng hộ và bảo vệ Hiến pháp Hoa Kỳ”. Tôi cũng ghi nhận lòng dũng cảm và sự cam kết của các thành viên và nhân viên, những người đã quay trở lại phòng họp vào đêm hôm đó và ở lại cho đến khoảng 4 giờ sáng, là lúc chúng tôi hoàn tất phiên họp ngày 6 tháng 1.

Tôi vẫn nhớ như in, lần đầu tiên tôi nhìn thấy Tòa nhà Quốc hội Hoa Kỳ. Lúc đó tôi 6 tuổi và gia đình tôi đang trên đường tới Washington để chứng kiến bố tôi tuyên thệ nhậm chức nhiệm kỳ thứ năm tại Quốc hội. Khi chúng tôi gần đến nơi, các anh trai tôi cười rạng rỡ khi nói: “*Nancy, nhìn, nhìn kìa, Điện Capitol kìa!*” Và nó đây: Một mái vòm trắng lộng lẫy, cao chót vót và uy nghi, tỏa sáng dưới ánh mặt trời.

Nhưng quan trọng hơn vẻ đẹp của tòa nhà là sự uy nghi của những gì nó thể hiện. Từ lâu được coi là biểu tượng của tự do và dân chủ trên toàn cầu, mái vòm Điện Capitol được xây dựng bởi Abraham Lincoln giữa cuộc Nội chiến. Khi một số người đề nghị ông dừng xây dựng để tiết kiệm thép và nhân lực cho chiến tranh, Lincoln đã nói không. Ông biết rằng việc hoàn thiện tòa nhà mái vòm sẽ thể hiện sức mạnh và quyết tâm của nước Mỹ.

Ngày 6 tháng 1 là một thời điểm hiếm nghèo khác đối với nền dân chủ của chúng ta. Đó không đơn thuần là một cuộc tấn công vào tòa nhà Điện Capitol mà còn vào tấn công vào Hiến pháp của chúng ta. Và một số người thực hiện cuộc tấn công dưới mái vòm của Lincoln đã mang theo lá cờ của Liên minh miền Nam. Nhưng trong đêm đen tối đó, Quốc hội lại một lần nữa thể hiện sức mạnh và quyết tâm của nước Mỹ. Bây giờ, ba năm sau, chúng ta được kêu gọi làm điều tương tự.

Mối đe dọa đối với nền dân chủ của chúng ta là có thật, hiện hữu và cấp bách. Dụ ngôn ngày 6 tháng 1 nhắc nhở chúng ta rằng, các thể chế dân chủ quý giá của chúng ta chỉ mạnh mẽ khi có lòng can đảm và sự dấn thân của những người được phó thác để gìn giữ chúng. Tất cả chúng ta đều có chung trách nhiệm bảo vệ nền dân chủ Mỹ, nền dân chủ mà Lincoln gọi là “niềm hy vọng tốt nhất cuối cùng trên trái đất”.

Ghi chú của Tiếng Dân: (*) Chiếc búa mà bà Pelosi nói tới trong bài, tương tự như chiếc búa của thẩm phán tòa án, là biểu tượng quyền lực của chủ tịch Hạ viện hay thẩm phán tòa án.

Nhóm BRICS chính thức có thêm năm thành viên mới

Đăng ngày: 01/01/2024 - 11:06

Capture à partir de : [RFI](#)

Kể từ ngày 01/01/2024, nhóm BRICS với năm nước Brazil, Nga, Ấn Độ, Trung Quốc và Nam Phi sẽ được gọi là BRICS+ khi có thêm năm thành viên gia nhập là Ai Cập, Ả Rập Xê Út, Các Tiểu Vương Quốc Ả Rập Thống Nhất, Ethiopia, và Iran. Mục tiêu của nhóm là đưa ra một giải pháp thay thế cho mô hình của Mỹ và các cường quốc phương Tây, cũng như là cải tổ hệ thống tài chính quốc tế.

Ảnh minh họa : Trung tâm hội nghị Sandton tổ chức hội nghị thượng đỉnh BRICS ở Johannesburg, Nam Phi, ngày 19/08/2023.REUTERS - JAMES OATWAY

Từ Johannesburg, thông tin viên đài RFI, Claire Bargelès giải thích thêm :

« Quyết định được đưa ra trong kỳ thượng đỉnh Johannesburg (Nam Phi) hồi tháng 08/2023. Việc "câu lạc bộ năm nước" cuối cùng đã đạt được đồng thuận không những về các tiêu chí để thu nạp các thành viên mới mà cả về những nước được gia nhập đã gây ngạc nhiên lớn.

Tuy nhiên, thay vì sáu thì chỉ có năm thành viên mới, bởi tân tổng thống Aentina, Javier Milei, muốn tái xác định hệ tư tưởng, nên đã từ chối để đất nước ông, cho dù ban đầu được mời tham gia, lao vào một liên minh như vậy.

Việc củng cố nhóm, hiện chiếm đến gần một nửa dân số thế giới, và xấp xỉ một phần ba GDP của toàn cầu, sẽ cho phép nhóm này tiếp tục kêu gọi xây dựng một thế giới đa cực và một trật tự thế giới công bằng hơn. Nhưng cũng sẽ khó đạt được đồng thuận hơn trong một nhóm không đồng nhất như vậy và luôn luôn do Trung Quốc thống trị. Người ta đã có thể nhận thấy bất đồng về lợi ích gần đây trong một cuộc họp bàn về tình hình ở dải Gaza.

Trong mọi trường hợp, cuộc họp lớn đầu tiên của nhóm BRICS mới đã được dự kiến vào tháng 10/2024 tại thành phố Kazan của Nga.»

Trung Quốc sẽ không làm ngư cho Philippines ‘khiêu khích trên Biển Đông’

28/12/2023

Reuters

Capture à partir de : [voatiengviet](https://www.voatiengviet.com)

Tàu tiếp tế của Philippines ra bãi cạn Scarborough đối mặt với tàu hải cảnh Trung Quốc trên Biển Đông

Trung Quốc hôm 27/12 cho biết họ sẽ không nhắm mắt làm ngư trước ‘các hành động khiêu khích và quấy rối’ tiếp diễn của Philippines, trong bối cảnh căng thẳng gia tăng xung quanh một loạt đụn độ ở Biển Đông.

Manila hồi đầu tháng cáo buộc lực lượng hải cảnh và dân quân biển Trung Quốc liên tục bắn vò rỗng vào các tàu tiếp tế của họ, gây ‘thiệt hại động cơ nghiêm trọng’ của một tàu và ‘cố tình’ đâm vào một tàu khác.

Gọi những cáo buộc này là ‘nói quá lên một cách sai hoàn toàn’, ông Ngô Khiêm, phát ngôn viên Bộ Quốc phòng, cho biết phía Philippines nhất quyết đưa tàu ‘xâm nhập’ vào vùng biển gần bãi cạn tranh chấp và ‘chủ động đâm’ một tàu hải cảnh Trung Quốc.

Tại một cuộc họp báo, ông Ngô cho biết hải cảnh Trung Quốc đã thực hiện các biện pháp thực thi pháp luật cần thiết mà ông cho là chính đáng và hợp pháp.

“Trung Quốc luôn cam kết giải quyết những khác biệt thông qua đối thoại, tham vấn và nỗ lực chung để duy trì ổn định hàng hải, nhưng chúng tôi sẽ không nhắm mắt làm ngư trước những hành động khiêu khích và quấy rối lặp đi lặp lại của Philippines.” ông Ngô nói.

Một phát ngôn nhân của quân đội Philippines hồi đầu tuần này nói Philippines không kích động xung đột ở Biển Đông, sau khi truyền

thông nhà nước Trung Quốc cáo buộc Manila dựa vào sự hỗ trợ của Mỹ để liên tục gây hấn với Trung Quốc.

Quan hệ đã xấu đi giữa hai nước láng giềng về Biển Đông dưới thời Tổng thống Philippines Ferdinand Marcos Jr, với việc Manila xoay trục trở lại Hoa Kỳ, nước hỗ trợ Manila trong các tranh chấp trên biển với Trung Quốc.

“Chúng tôi kêu gọi Mỹ ngay lập tức ngừng can thiệp vào vấn đề Biển Đông, ngừng khuyến khích và ủng hộ sự xâm phạm và khiêu khích của Philippines, đồng thời bảo vệ an ninh khu vực bằng các hành động cụ thể,” ông Ngô phát biểu tại cuộc họp báo.

[Joe Biden trước thực tế và ảo tưởng giữa xung đột Hamas - Israel](#)

16/12/2023

Ngô Nhân Dụng

Capture à partir de : [voatiengviet](https://voatiengviet.com)

Chắc chắn ông Joe Biden biết rõ cả nội tình Israel rối ren, cũng như khả năng của Chính quyền Palestine yếu kém.

Tình trạng vùng đất này quá rắc rối, phức tạp, với quá nhiều quyền lợi chồng chéo, kình chống nhau. Người đứng ngoài chỉ có thể nêu lên những giải pháp lâu dài, như công nhận cả hai quốc gia Israel và Palestine.

Tổng thống Joe Biden muốn Thủ tướng Benjamin Netanyahu thay đổi chính sách của Israel. Trong thực tế, ông Netanyahu không còn nắm quyền quyết định nữa. Ông Biden cũng muốn chính quyền Palestine sẽ đảm nhiệm việc quản trị vùng Gaza sau khi quân Israel tiêu diệt lực lượng Hamas. Nhưng đó chỉ là một ảo tưởng.

Nói chuyện tại Washington, với những người góp cho quỹ tranh cử của mình, ông Biden kể chuyện cuộc điện đàm với thủ tướng Netanyahu: “Tôi nghĩ ông ấy phải thay đổi.” Và ông Biden giải thích rằng trong chính phủ Netanyahu có những người cực hữu quá khích, họ không chấp nhận giải pháp “Hai Quốc Gia.” Ông nói thẳng tên một

người, Itamar Ben-Gvir, bộ trưởng An Ninh. Nói như vậy không khác gì bảo Israel phải thay đổi chính phủ! Chưa thấy một tổng thống Mỹ nào can thiệp vào nội bộ Israel như vậy!

Ý kiến “Hai Quốc Gia,” Israel và Palestine sống bên nhau, đã được nêu lên trong Thỏa ước Oslo trước đây ba chục năm, chính phủ Israel và Mặt trận Giải phóng Palestine ký kết, do Mỹ thúc đẩy. Nhờ hòa ước đó, Chính quyền Quốc gia Palestine (PNA) ra đời. Các nước Á Rập từng làm chủ các vùng đất này đã đồng ý cho PNA quản trị vùng Bờ Tây sông Jordan và giải Gaza – nằm hai bên lãnh thổ Israel – cho tới bây giờ. Chính quyền Palestine PNA vẫn do đảng Fatah kiểm soát, nhưng họ đã bị đảng Hamas đánh bại trong cuộc bỏ phiếu ở Gaza từ năm 2007.

Nói với các nhà ủng hộ tài chánh, ông Biden cảnh cáo hành động ném bom liên tục trong giải Gaza khiến dư luận thế giới ủng hộ Israel đang giảm dần, sau khi quân Hamas đột kích giết 1,200 người Israel và bắt cóc hơn 200 người vào ngày 7 tháng Mười. Theo bộ Y tế Gaza, bom đạn Israel đã giết hơn 18,000 thường dân, trong khi binh sĩ Israel thiệt mạng dưới 100 người. Chính phủ Mỹ bị nhiều nước phản đối khi phủ quyết một quyết nghị của Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc yêu cầu ngưng bắn. Để gỡ lại thế diện, ông Biden đã yêu cầu ông Netanyahu giảm cường độ các cuộc dội bom và hết sức tránh không giết oan thường dân.

Xung khắc quan trọng nhất giữa Benjamin Netanyahu và Joe Biden là tương lai giải Gaza, sau khi cuộc chiến chấm dứt. Chính phủ Mỹ không chấp nhận quân đội Israel sẽ chiếm đóng giải Gaza và muốn Chính quyền Palestine (PNA) sẽ đảm nhiệm việc cai trị. Thủ tướng Israel công khai bác bỏ: “Tôi không muốn lặp lại sai lầm của thỏa ước Oslo!” Ông nói rõ: “Giải Gaza sẽ không thuộc quyền Hamas, cũng không thuộc đảng Fatah!”

Khi công khai lên tiếng yêu cầu thủ tướng Israel thay đổi, ông Joe Biden đã bỏ qua một thực tế là quyền lực của ông Benjamin Netanyahu không còn như năm ngoái nữa.

Quyền chỉ huy quân sự hiện nằm trong tay năm vị tướng lãnh, trong đó quan trọng nhất là Benny Gantz và Gadi Eisenkot, hai lãnh tụ đảng đối lập, được mời tham gia chính phủ sau ngày 7 tháng Mười để tổ tình đoàn kết quốc gia. Những vị tướng này quyết định khi nào bắt đầu tấn công, họ chọn từng bước chiến lược, đánh bom hay dùng bộ binh,

ở nơi nào, trong bao lâu. Họ quyết định thời gian ngưng bắn để chuộc một số con tin. Bộ trưởng quốc phòng Yoav Gallant cùng đảng với Netanyahu nhưng xung khắc. Tháng Ba vừa qua ông thủ tướng đã tính cách chức Gallant, bị phản đối nên phải bỏ.

Ông Netanyahu cũng bắt lực không điều khiển được các bộ trưởng trong chính phủ liên hiệp của mình. Bà bộ trưởng Bộ Tình báo, dù không có quyền nào đối với các cơ quan tình báo, đã tuyên bố phải trục xuất tất cả dân chúng Giải Gaza (hơn hai triệu) sang sống bên Egypt (Ai Cập). Các chính phủ Mỹ và Egypt cực lực phản đối. Một bộ trưởng khác, phụ trách về di sản văn hóa quốc gia, đã lên tiếng đề nghị dùng bom nguyên tử đánh quân Hamas. Cả hai lần, ông thủ tướng phải cải chính rằng đó chỉ là những ý kiến cá nhân. Trên nguyên tắc, nước Israel không bao giờ công nhận họ đã có bom nguyên tử.

Vì cần đủ số phiếu trong quốc hội, ông Netanyahu phải liên hiệp với một số đảng cực hữu, một số do các giáo sĩ bảo thủ cầm đầu. Họ muốn nước Israel phải rộng lớn, tương xứng với lãnh thổ của tổ tiên người Do Thái đã được Thượng Đế ban cho, theo kinh Cựu Ước. Chính họ khuyến khích người gốc Do Thái lập những trại định cư mới trong vùng Tây Ngạn, có khi tấn công, chiếm đất của người Ả Rập. Giống như giải Gaza, đây là vùng đất bị quân Israel chiếm cứ từ năm 1967, sau khi đánh bại quân các nước Ả Rập. Theo luật pháp quốc tế, quân thắng trận không được phép di dân nước mình tới vùng đất bị chiếm đóng.

Các đảng mang màu sắc tôn giáo trong chính phủ Netanyahu được nắm bộ tài chánh và ngân sách, họ tặng rất nhiều tiền cho các “trường đạo” chỉ chú ý đến việc dạy giáo lý. Họ cấp tiền cho những người đi chiếm đất lập trại định cư. Bộ trưởng An ninh Ben-Gvir, thuộc một đảng cực hữu, cấp giấy phép mang súng để dành cho những người này. Các đảng cực hữu sẽ không bao giờ chấp nhận có một quốc gia Palestine!

Uy tín của ông Netanyahu đã xuống rất thấp, vì bị coi là chịu trách nhiệm không ngăn chặn được cuộc tàn sát ngày 7 tháng 10. Ba phần tư dân chúng muốn ông từ chức ngay, hoặc sau khi chiến tranh chấm dứt. Ông cố trốn trách nhiệm, lên tiếng đổ lỗi cho quân đội và tình báo Israel thất bại không biết trước cuộc khủng bố của quân Hamas. Không một người lãnh đạo nào lại chỉ trích quân đội nước mình khi đang lâm chiến! Netanyahu đã xin lỗi nhưng quá muộn.

Tổng thống Mỹ đã công khai kêu gọi chính phủ Israel phải thay đổi đường lối; nhưng ông Biden cũng biết rằng Thủ tướng Netanyahu không đủ quyền quyết định.

Đối với Chính quyền Quốc gia Palestine (PNA), ông Biden còn nêu một đề nghị thiếu thực tế hơn nữa. Người cầm đầu PNA hiện nay là ông Mahmoud Abbas, 88 tuổi, chỉ cai trị một trong 2 triệu người Palestine ở Tây Ngạn, số còn lại do quân Israel kiểm soát. Đảng Fatah của Abbas đã thua phiếu đảng Hamas tại Gaza năm 2007. Sau đó, ông vẫn trả lương cho các công chức và cảnh sát cũ sống ở Gaza mặc dù Hamas đã sa thải. Ông Abbas bị dân Palestine trong cả hai vùng bất tín nhiệm, vì cầm đầu một guồng máy công chức bị mang tiếng là tham nhũng và bắt lực. Chính quyền PNA không có quân đội; chỉ có một lực lượng cảnh sát 30,000, lương không đủ sống nên nhiều người tự ý nghỉ không đi làm. Có 160,000 người Palestine ở Tây Ngạn làm việc trong nước Israel hay các làng định cư của người Do Thái, mang lại nguồn lợi \$370 triệu đô la mỗi tháng, theo báo *Economist*. Sau ngày 7 tháng 10, những người này bị cho nghỉ hết.

Theo thỏa ước Oslo, sở quan thuế của PNA do Israel phụ trách, họ đánh thuế trên hàng nhập cảng rồi chuyển giao. Khi chiến tranh ở giải Gaza bắt đầu, bộ tài chánh Israel ngưng chuyển tiền, ngân sách PNA bị khiếm hụt 80%. Viện trợ của các nước Á Rập thường góp 30% vào ngân sách PNA, hiện xuống chỉ còn dưới 1%. Chính quyền Abbas đang xin vương quốc Qatar cấp cho \$900 triệu đô la để sống trong 6 tháng. Nhưng Qatar và các nước Á Rập dầu lửa giàu có còn do dự. Họ lo sẽ tạo ra một tiền lệ giúp Israel viện cớ để từ nay không đóng góp tiền nuôi chính quyền PNA nữa!

Tổng thống Joe Biden đưa ra một đề nghị không tưởng, trao cả giải Gaza với vùng Tây Ngạn – phân cách vì nước Israel nằm chắn giữa – cho PNA cai quản. Trước hết, vì đa số dân Palestine không ưng thuận, mà ông Abbas cũng không dám nhận. Trong mười năm vừa qua, nhiều lần chính phủ Egypt, được chính quyền Hamas đồng ý, đã đề nghị Abbas cử một vài bộ trưởng qua làm việc ở Gaza, Abbas vẫn lắc đầu. Ông cũng từ chối không gửi lính đến gác biên giới giữa Gaza và Egypt.

Mười năm trước, cũng như sau này, Mahmoud Abbas biết gánh thêm hơn 2 triệu dân ở Gaza không lợi lộc gì cả. Đó là một vùng đất nghèo, kinh tế khó phát triển vì bị Israel phong tỏa bốn mặt. Chưa kể, sau

cuộc chiến này, dân Gaza sẽ căm thù quân đội Israel hơn và sẽ không ngừng tổ chức khủng bố hoặc nổi dậy.

Chắc chắn ông Joe Biden biết rõ cả nội tình Israel rối ren, cũng như khả năng của Chính quyền Palestine yếu kém. Tại sao ông vẫn lên tiếng yêu cầu ông Netanyahu phải thi hành các giải pháp của Mỹ? Tại sao ông vẫn đề nghị chính quyền Abbas đứng ra cai trị cả hai vùng Tây Ngạn và Gaza?

Có lẽ vì ông không biết cách nào khác để nói. Tình trạng vùng đất này quá rắc rối, phức tạp, với quá nhiều quyền lợi chòng chéo, kình chống nhau. Người đứng ngoài chỉ có thể nêu lên những giải pháp lâu dài, như công nhận cả hai quốc gia Israel và Palestine. Nhưng muốn thực hiện điều này, chắc phải qua mấy đời tổng thống Mỹ nữa.

